

MEZINÁRODNÍ KŘEŠŤANSKÉ VELVYSLANECTVÍ JERUZALÉM////////ZÁŘÍ 2015

SLOVO Z JERUZALÉMA

KŘEŠŤANSKÝ HLAS PRO ŽIDY A IZRAEL

S N Ě N Í
O DRÚZSKÉM STÁTĚ

Í R Á N
NADĚJE X REALITA

ICEJ LETNÍ TÁBORY
V IZRAELI

ICEJ

Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém je globální křesťanská organizace reprezentující jednotlivé sbory, křesťanské denominace a miliony křesťanů, kteří mají zájem o Izrael, projevují lásku židovskému lidu a usilují o překonání křesťanského antijudaismu a budování porozumění mezi křesťany a židy.

Obnovu Izraele v moderní době považujeme za projev věrnosti Boha stvořitele, který dodržuje svou smlouvu a plní zaslíbení daná židovskému národu.

Práce ICEJ je založena na verši z proroka Izaiáše „Potěšujte, potěšujte můj lid.“ (Iz 40:1) Naše hlavní cíle jsou:

- podporovat Izrael praktickými projevy solidarity a přátelství
- učit křesťany na celém světě o Božích záměrech pro Izrael a propojovat církve s Izraelem
- být aktivním prostředníkem smíření mezi Židy, Araby a křesťany.

ICEJ má sídlo v Jeruzalémě, stále pobočky ve více než 70 zemích a zastoupení ve 140 zemích světa. Česká pobočka byla založena v roce 1994 jako první v postkomunistických zemích.

ICEJ je nedenominační, nevládní nezisková organizace, která je financována z darů svých příznivců. Zve vás, abyste se stali podporujícími členy ICEJ a připojili se tak k naší celosvětové službě. Další podrobnosti naleznete na www.icej.cz

SLOVO Z JERUZALÉMA

Časopis české a slovenské pobočky Mezinárodního křesťanského velvyslanectví Jeruzalém (ICEJ). Vychází čtyřikrát ročně. Ročník 21. ISSN: 1211-2917, MK ČR E 7407. Adresa redakce: Thomayerova 800/5, 140 59 Praha 4 – Krč, tel. 725 854 354, e-mail: icej@ecn.cz, www.icej.cz

Šéfredaktor: Mojmir Kallus
Redakce: Marcela Folbrechtová, Silvie Pilařová, Lumír Ptáček, Benjamin Železník
Jazykové korektury: Kateřina Klesnilová
Do tohoto čísla dále přispěli: Nicolas Dreyer, Johannes Gerloff, Mohammad Razi, Ulrich Sahn, Eva Strnadlová
Internetová verze: Martin Pospíšil
Logo: Jaroslav Šváb
Design a zlom: Ora, SZJ
Tisk: MLOK s. r. o., Brno

© ICEJ, 2015. Materiály zde zveřejněné lze dále volně šířit k nevýdělečným účelům s podmínkou uvedení zdroje. Neoznačené obrázky a fotografie pocházejí z archivu ICEJ ČR. Za obsah podepsaných článků odpovídají autoři. Názory a komentáře nemusejí nutně vyjadřovat stanovisko redakce nebo ICEJ. Využíváme původních článků Institutu Williama Wilberforce a Jerusalem Center for Public Affairs. Redakční uzávěrka tohoto čísla: 11. 9. 2015

Milí čtenáři,

letošní horké léto jistě mnozí z vás naplnili pěknými zážitky. Pro ICEJ to bylo období plné aktivity: v srpnu jsme organizovali spolu s dalšími partnery na Slovensku a v Polsku náš letošní největší projekt, pochod z Osvětimi do Žiliny na památku Vrby a Wetzlera. Kromě toho jsme uspořádali pobyt pro mládež v kempu v Galileji a mezinárodní projekt výměny mládeže, který měl dvě části, nejprve týden v Čechách a pak týden v Izraeli. O všech těchto akcích referujeme slovem i obrazem v tomto čísle.

Na mezinárodní scéně byla jednou z nejdůležitějších událostí dohoda mocností s Íránem o kontrole jeho jaderného programu. Její obsah a podmínky jsou předmětem sporů, Izrael má vážné obavy z rostoucího iránského vlivu. V tomto čísle přinášíme unikátní pohled na iránskou společnost zevnitř. Jsem přesvědčen, že přispěje k tomu, abyste si udělali představu o realističnosti různých očekávání, která jsou s dohodou spojována.

V létě došlo v Izraeli k několika útokům židovských extremistů na křesťanské objekty a na Araby. Také v tomto případě přispíváme poučeným pohledem, který ukazuje, odkud se tyto lidé berou a jaké je jejich ideové zázemí. Důležité je přitom mít na paměti, jak se k podobným činům staví společnost jako celek. Zatímco v případě Izraele jsou lidé šokováni a vyjadřují palestinským obětem soustrast, palestinské vedení už dvacet let své obyvatelstvo „vychovává“ k nenávisti. Jak píše palestinský novinář, vyhlídky na uzavření míru s Izraelem jsou právě z tohoto důvodu v současné generaci mizivé.

V souvislosti s hrozcícím se dosavadním státním uspořádáním v Sýrii a Iráku vystupují do popředí různé skupiny, které mají protichůdné zájmy a obvykle bojují proti všem ostatním, případně se spojují do účelových koalic. Jednou z těchto skupin jsou syrští drúzové, kteří byli dosud loajální Assadovu režimu, ale ten jim už není schopen zajistit ochranu. Tato situace může mít důsledky pro Izrael, kde žije další část drúzské komunity, která může požadovat, aby Izrael vojensky zasáhl na ochranu jejich bratrů. Přečtěte si analýzu současné situace i další informace o této menšině, kterou ICEJ v rámci svých programů humanitární pomoci rovněž podporuje.

Ani v tomto čísle nechybí unikátní svědectví z doby šoa. O tom, že se ještě můžeme dočkat mnohých překvapení, svědčí i reakce naší členky z Izraele, která nám podala svědectví o dosud neznámých osudech rodačky z Holic, po níž pátraly žačky tamního gymnázia.

Přeji Vám Boží pokoj a požehnání,

Mojmír Kallus

TITULNÍ FOTO:

Člen drúzské komunity v Izraeli (Getty Images)

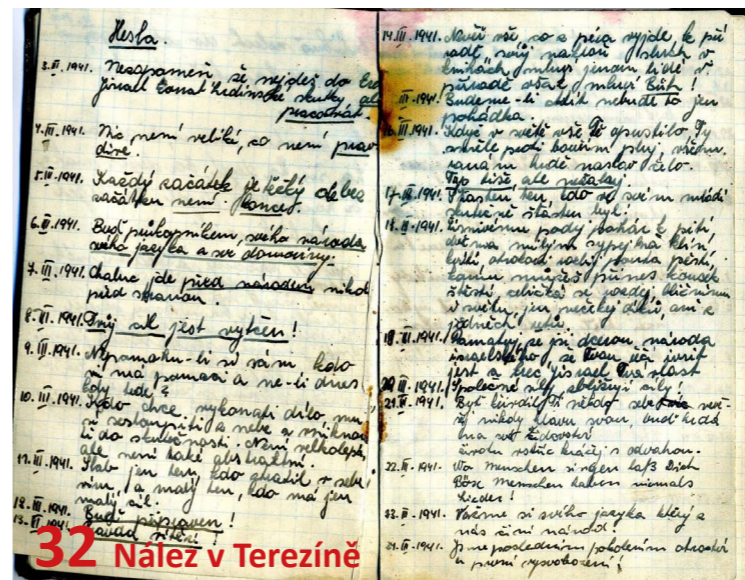
8 Židovský terorismus

12, 22 Drúzové

28 Peacemakers

32 Nález v Terezíně

14 Příběh bývalého antisemity

26 Vrba-Wetzler memorial

30 Zapomenutá tradice

HANDL MÍSTO PRINCIPŮ

Dohoda mocností „5+1“ s Íránem
z pohledu jednoho Íránce

Mohammad Razi

Západní svět se nesmírně raduje z dohody, kterou uzavřelo pět mocností, stálých členů Rady bezpečnosti OSN, plus Německo („5+1“) s Íránem. Západ doufá, že touto cestou dostane sporný atomový program islámského režimu v Teheránu pod kontrolu. Naprostá většina Íránců doufá ve zlepšení hospodářské situace ve své zemi a uvolnění sankcí. Dohoda „5+1“ s Íránskou islámskou republikou však není zárukou, že teheránskému režimu zabrání vyrobit jadernou zbraň, ani neznamená větší stabilitu pro region.

Atomová kapacita Íránu nebude zrušena, pouze bude po nějakou dobu díky snížení počtu centrifug vyřazena z provozu. Kontrola nad relevantními vojenskými zařízeními také není úplná, nýbrž pouze jednorázová a časově omezená. Režim investoval do svého absurdního atomového programu již více než 100 miliard dolarů. Místo svých jaderných ambicí mohli mocipáni v Teheránu za tyto peníze modernizovat infrastrukturu a pozvednout ve své zemi hospodářství i školství.

Avšak ajatollah Ali Chamenei a jeho lidé se nestarají o blaho svých občanů. Sní o šíitské nadvládě v regionu Blízkého východu. Aby mohli tohoto cíle dosáhnout, potřebují dobře vyzbrojenou armádu s rozsáhlým odstrašujícím potenciálem. Prastará rivalita a nepřítelství mezi Peršany a Araby nabývá stále více náboženských rysů, jak se ukazuje ve válkách mezi sunnity a šíity. Z ohnisek konfliktů v Iráku, Sýrii, Jemenu, Libanonu i v Bahrajnu se vyklubaly náboženské války. Íránský režim a jeho revoluční gardy jsou na všech těchto frontách přímo či nepřímo přítomny.

Také otevřené hrozby islámského režimu vůči židovskému státu Izrael se dají pochopit pouze v kontextu íránské snahy o hegemonii. Írán vojensky a finančně podporuje palestínské teroristické organizace Hamás a Islámský džihád i Hizballáh v Libanonu. Tím se snaží posílit vlastní pozici samozvaného obránce „palestínské věci“ a současně podkopat postavení svých sunnitských rivalů v arabském světě i v Turecku.

Západ mezitím provozuje vůči politickému islámu klasickou politiku appeasementu. Pro Evropany představuje Írán především velmi atraktivní odbytiště s obrovským potenciálem neuspokojené poptávky. Velká země s 75 miliony obyvatel je bohatá na ropu, plyn, kovy a další suroviny. Geopoliticky zaujímá výhodnou polohu mezi Kavkazem, střední Asií, Perským zálivem a jihoasijskými mocnostmi Pákistánem a Indií. Proto slibuje pro investory z EU velké možnosti. V médiích a v hospodářských kruzích je Írán skloňován ve všech pádech jako obchodní partner a západní politici se už vydávají na návštěvu Teheránu. Tam o svých přednostech i o hospodářských zájmech Evropanů dobře vědí. Otázky lidských práv, náboženské svobody, situace menšin v Íránu a potlačování opozice ustupují do pozadí. V íránských vězeních sedí mnoho křesťanů, židů a baháistů jako političtí vězni. Vyhledka lukrativních obchodů ale upřednostňuje pochybné partnerství s islámským režimem před svobodou médií v Íránu nebo bezpečností Izraele. Přitom Evropa se svým křesťanským dědictvím by měla dobře znát, co Ježíš konstatoval už před dvěma tisíciletími: „Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět a druhého milovat, k jednomu se přidá a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i majetku“ (Mt 6:24).

Mohammad Razi se narodil roku 1979 v Teheránu a vystudoval obor zemědělství a životní prostředí. Dnes žije v exilu a pozorně sleduje situaci na Blízkém východě.

© Institut Williama Wilberforce, přel.: -mk-

Mohammad Razi

Od podpisu dohody pěti mocností s Íránskou islámskou republikou o atomovém programu spekulují západní média o zásadním obrátu a dokonce o možném umírnění náboženského režimu v Teheránu. Momentálně to však vypadá, že pravděpodobnější než naplnění těchto nadějí bude velké zklamání.

Evropa i Amerika kladou velké naděje do údajných reformistů a umírněných sil v Íránu. Již čtyřicet let se čeká, že tyto síly uvnitř režimu jednou vytvoří otevřenější a reformovanější způsob vlády. Dosud se však všechny naděje v „umírněný islámský režim“ ukázaly jako iluze a nic nenasvědčuje tomu, že tomu v dohledné budoucnosti bude jinak.

Dokonce ani za vlády prezidenta Mohammada Chatámího, který byl reformám mnohem příznivěji nakloněn než současný prezident Hassan Rúhání a který měl v letech 2000 až 2004 za sebou dokonce část íránského parlamentu, nedošlo k opravdovému reformám ani ve vnitřní ani v zahraniční politice. Ani takzvaní reformisté nejsou ochotni zpochybnit základní zákon islámské republiky, který je založen na konzervativním výkladu islámského práva šaría v šíitské podobě. Právě ten je však příčinou obrovského porušování lidských práv.

Za druhé nikdo nechce revidovat základní kameny íránské zahraniční politiky. K nim patří masivní expanze sféry šíitského vlivu prostřednictvím angažmá na jihu Arabského poloostrova, v Iráku a Sýrii a podpora teroristických organizací, jako je Hizballáh v Libanonu nebo Hamás a Islámský džihád na palestínských územích.

Dalším základním kamenem íránské zahraniční politiky je chorobné nepřítelství vůči židovskému státu Izrael, jemuž muláhové ode dne, kdy uchořili moc, otevřeně vyhrožují vymazáním z mapy. Antisemitismus a popírání holocaustu jsou na veřejnosti v Íránu stejně všudypřítomné jako antiame-

rická hesla v médiích a na náboženských a politických shromážděních.

I kdyby někteří reformisté taková témata odmítali, neměli by v současné době žádnou reálnou vnitropolitickou moc, aby se prosadili proti zastáncům tvrdé linie, revolučním gardám, Radě strážců a nejvyššímu vůdci Ali Chameneimu. Nic nenasvědčuje tomu, že by se na panství šíitského kléru a mocných revolučních gard ve střednědobém horizontu mohlo něco změnit. Na tom nic nemění ani zájem o oživení obchodních a hospodářských vztahů se Západem.

Jaké tedy mocipáni v Teheránu mají motivy pouštět se do vyjednávání se Západem? Nepochybně nelze v tomto kontextu podcenit 45% inflaci a 30% nezaměstnanost. Režim má zájem na zrušení sankcí a nastartování hospodářství, které je v katastrofálním stavu.

Ještě důležitější však patrně bude, že Teheránu neunikly signály naznačující dlouhodobé změny v západoevropských společnostech. Lstiví muláhové pozorně sledují, jak EU provozuje vůči politickému islámu politiku appeasementu a krok za krokem ji uplatňuje v praxi. Teherán rozhodně nechce propást šanci získat pořádný díl z tohoto koláče evropské politiky vstřícné vůči islámu.

Vysoká představitelka EU pro zahraniční vztahy Federica Mogherini již ve své závěrečné studentské práci na téma „Islám a politika“ na univerzitě La Sapienza v Římě zcela otevřeně hlásala otevření evropské politiky pro politický islám. To možná vysvětluje shovívavost této političky, jež zahájila svou politickou dráhu

in italské komunistické straně, vůči íránskému režimu.

Teherán sleduje, jak britští labouristé koketují s Hamásem a Muslimským bratrstvem; jak Zelení a Sociální demokraté v Německu požadují spojení křesťanských a muslimských bohoslužeb; jak otevřeně antisemitské hnutí BDS prosazuje na britských vysokých školách bojkot izraelských akademiků a evropské parlamenty jeden za druhým uznávají stát „Palestina“, který ještě ani nebyl oficiálně vyhlášen, zatímco Židům ve Francii, Belgii, Německu, Británii, Nizozemí a Dánsku stále více nahání strach a hrůzu nová a nebezpečná kombinace islámského a evropského antisemitismu.

Země okolo Perského zálivu jsou bohaté, včetně Íránu. EU je na nich komerčně závislá, protože představují jak lukrativní odbytiště, tak potenciální investory. Vypadá to, že evropské politiky myslí jen na krátkodobý zisk. Přitom jim ale zcela uniká, že svou „politickou korektností“ a shovívavostí povzbuzují islamisty v arabském a islámském světě k další radikalizaci.

V centrálně řízených médiích íránské Islámské republiky se již dlouho referuje a diskutuje o „islamizované Evropě“ a „nástupu islámu v Evropě“. Vezmeme-li v úvahu také demografický vývoj v evropských společnostech, nelze se ubránit závěru, že pokud jde o politickou budoucnost Evropy, nejsou mocipáni v Íránu se svými prognózami a očekáváními tak úplně mimo.

Přehled událostí v palestinsko-izraelském konfliktu (13. května - 1. září 2015)

Souhrnný přehled

Během sledovaného období znovu začalo sporadické ostřelování Izraele raketami z Gazy. Hamás nadále usilovně pracoval na obnově svých vojenských kapacit, tunelů a vojenských zařízení. Musel se však vyrovnávat se dvěma velkými problémy: prvním z nich bylo vytrvalé úsilí Egypta o zničení tunelů určených k pašování. Z tohoto důvodu se Gaza potýká se stále se zhoršující ekonomickou situací. Druhým problémem se stalo stále se zvyšující napětí mezi Hamásem a džihádistickými organizacemi v Gaze, často napojenými na Islámský stát, které považují Hamás za příliš málo radikální. Toto napětí občas přerostlo v otevřené střety.

Na území Izraele došlo v květnu 2015 celkem k 152 teroristickým útokům, většinou kameny a zápalnými lahve-mi. Vyskytly se i dva případy střelby ručními zbraněmi.

V červnu došlo celkem k 120 útokům, což je ve srovnání s květnem pokles. Zvýšila se však jejich nebezpečnost, zemřeli při nich dva izraelští civilisté. 98 útoků bylo provedeno zápalnými lahve-mi, čtyřikrát došlo ke střelbě, dvakrát k pobodání a při 16 útocích byla použita improvizovaná výbušná zařízení. 51 útok proběhl v Jeruzalémě.

V červenci pokračoval další mírný pokles počtu teroristických útoků, celkem jich proběhlo 105, z toho 63 na území Judska a Samaří, 42 v Jeruzalémě. V 90 případech byly použity zápalné lahve, dvakrát se jednalo o střelbu z ručních zbraní, jedno pobodání a 12 útoků improvizovanými výbušnými zařízeními.

Na území Judska, Samaří a Jeruzaléma setrvale probíhaly násilné demonstrace a nepokoje provázené střety mezi demonstranty a pořádkovými silami.

Výběr z hlavních událostí

14. května najel palestinský řidič se svým taxíkem do skupiny mladých Izraelců čekajících na autobusové zastávce u vjezdu do vesnice Alon Švut jižně od Jeruzaléma. Čtyři z nich zranil, z toho jednoho vážně. Útočníkem byl 22letý Palestinec nedávno propuštěný z vězení, kam se dostal za házení kamenů.

20. května ráno došlo k dalšímu podobnému útoku, kdy palestinský řidič poblíž Olivové hory v Jeruzalémě záměrně najel do skupiny příslušníků pohraniční stráže a dva z nich zranil. Jeden z policistů ho zastřelil.

23. května v noci byli u Damašské brány v Jeruzalémě pobodáni dva židovští mladíci (15 a 19 let), kteří se šli modlit k Západní zdi. K útoku se přiznal křesťanský izraelský Arab žijící ve Starém městě v Jeruzalémě.

26. května dopadla na území Izraele raketa vystřelená z Gazy. Šlo o třetí raketu v roce

2015 a první raketu s tak velkým doletem od operace Ochranné ostří. Izraelské letectvo následně zaútočilo na čtyři teroristické cíle v jižní Gaze.

3. a 6. června zasáhly Izrael další rakety. Nezpůsobily žádnou škodu. K zodpovědnosti za oba útoky se přihlásila salafistická organizace napojená na Islámský stát. Izraelské letectvo znovu reagovalo útoky na teroristické cíle v Gaze.

19. června poblíž vesnice Dolev zastavili mladí Izraelci palestinskému mladíkovi, který vypadal, že je žádá o pomoc. Když se přiblížil k jejich autu, vytáhl zbraň a nejméně desetkrát na něj vystřelil. Řidič Danny Gonen (25 let) svým zraněním podlehl, ostatní cestující byli zraněni lehce.

21. června došlo k dalšímu pobodání u Damašské brány ve východním Jeruzalémě. 18letý Palestinec bodl do krku vojáka pohraniční stráže a vážně ho zranil.

Vojákovi se ještě podařilo vystřelit a útočníka zranit.

26. června střílel palestinský řidič na vojáky na stanovišti v severní části údolí Jordánu. Vojáci palbu opětovali a teroristu zastřelili.

24. června dopadla na území Izraele další raketa. V červnu 2015 zasáhly Izrael celkem 4 rakety, největší počet během jednoho měsíce, počítáno od operace Ochranné ostří.

27. června ostřeloval útočník ambulanci Magen David Adom (Červené Davidovy hvězdy, židovské období Červeného kříže) poblíž vesnice Bét El severně od Ramalláhu. Nikdo nebyl zraněn, na vozidlo bylo vystřeleno 15 až 19 střel, čtyři ambulanci zasáhly.

29. června byli na křižovatce poblíž vesnice Šílo střelbou z protijedoucího auta zasaženi čtyři Izraelci. Jeden z cestujících zemřel, tři

14. května...

byli zraněni. Pachatelé obou útoků byli ve spolupráci s palestinskými bezpečnostními silami zadrženi v polovině července.

29. června byla také poblíž Ráchelina hrobu v Betlémě vážně pobodána příslušnice izraelské armády, kterou nožem zranila na krku 19letá Palestinka.

1. července bylo oznámeno odhalení sítě Hamásu v oblasti Nábulusu. Měla 40 členů, kteří plánovali teroristické útoky. Někteří z nich už byli dříve vězněni v Izraeli.

3. července zaútočilo jižně od Ramalláhu několik Palestinců kameny na vozidlo izraelského důstojníka, který se v ohrožení života začal bránit. Několik útočníků bylo zraněno, jeden z nich, 17letý mladík, později v nemocnici svým zraněním podlehl.

Téhož dne odpoledne byly do obydlí oblasti západního Negevu vystřeleny ze Sinajského poloostrova tři 122mm rakety typu Grad. Nezpůsobily žádnou škodu. K zodpovědnosti za útok se přihlásila organizace napojená na Islámský stát.

16. července dopadla do západního Negevu další raketa, nezpůsobila žádnou škodu. Izraelské letectvo následně zaútočilo na několik teroristických cílů v Gaze.

21. července byl během nepokojů ve vesnici Burkin zastřelen 21letý Palestinec. Nepokoje propukly při zatýkání hledaného Palestince.

23. a 27. července během zatýkání hledaných zločinců zahynuli i další dva Palestinci.

26. července došlo na Chránové hoře k násilným střetům mezi Palestinci a izraelskými bezpečnostními silami. Palestinci si dopředu připravili cihly, kameny, dřevěné desky, zápalné lahve a pyrotechniku. Během srážek byli zraněni čtyři izraelští policisté a desítky palestinských útočníků.

30. července v noci dva maskovaní útočníci zapálili v palestinské vesnici Duma dva domy. Při žhářském útoku zahynulo osmnáctiměsíční dítě, Ali Dawabše. Vážné zranění utrpěli i jeho čtyřletý bratr a rodiče, kteří byli okamžitě převezeni do izraelských nemocnic. Útočníci po sobě na domech zanechali nenávislné nápisy v hebrejštině. Izraelští vojáci celou oblast

30. července...

uzavřeli a prohledali. Izraelští představitelé teroristický útok důrazně odsoudili. Otec dítěte, Sa'ad Dawabše, podlehl svým zraněním **8. srpna**.

Na přelomu července a srpna došlo k dalším pokusům o ostřelování Izraele raketami, většina z nich však dopadla ještě na území Gazy.

1. srpna byl poblíž Bir Zeit zastřelen 17letý Palestinec, který na stanoviště izraelské armády hodil zápalnou lahev.

3. srpna byla nedaleko Beit Hanina v automobilu vážně zraněna 27letá Izraelka poté, co vozidlo po zásahu zápalnou lahví začalo hořet.

6. srpna najel palestinský řidič do tří izraelských vojáků. Útok se stal poblíž Šílo severně od Jeruzaléma. Dva vojáci byli zraněni vážně, jeden lehce. Řidič je nejprve minul, po několika stech metrech se obrátil a do skupiny vojáků najel. Vojáci se bránili střelbou a řidiče vážně zranili.

9. srpna na benzínové stanici poblíž Beit Horon izraelský civilista hustil pneumatiky svého vozu. Zezadu k němu přistoupil Palestinec a bodl ho do zad. Izraelští vojáci útočníka zastřelili, vážně zraněný Izraelec byl převezen do nemocnice.

15. srpna u křižovatký Tapuach (jižně od Nábulusu) palestinský útočník bodl do zad vojáka izraelské pohraniční policie. Další voják stojící poblíž útočníka zastřelil.

17. srpna došlo na stejném místě k dalšímu incidentu. K vojákům se přiblížil Palestinec s tím, že se necítí dobře. Když ho nechali přijít až k nim, vytáhl nůž a jednoho vojáka pobodal. Terorista byl při útoku na místě zastřelen.

15. srpna na hlavní silnici mezi Modiin a Jeruzalémem přijel ke stanovišti izraelských vojáků palestinský řidič a požádal jednoho z vojáků o vodu. Následně ho bodnul ostrým nástrojem. Další voják útočníka postřelil.

19. srpna hodil palestinský terorista na izraelské vojenské stanoviště u tunelu v Beit Džala (jižně od Jeruzaléma) improvizovanou bombu. Jeden voják byl vážně zraněn. Ve stejný den bylo po útoku Jeruzaléma zraněno děvčátko ve věku jeden rok a deset měsíců. Zraněn byl i její otec.

26. srpna...

Téhož dne na jiném místě bylo východně od Jeruzaléma kameny zraněno 5 cestujících v autobusu.

20. srpna byly na území Izraele z Golanských výšin (z oblasti pod syrskou správou) vystřeleny čtyři rakety, jejichž dopad vyvolal požár. Jednalo se o první raketovou salvu vypálenou ze Sýrie na území Galileje od Jomkipurské války v roce 1973. Podle izraelských médií stál za útokem Palestinský islámský džihád. Izraelské letectvo a dělostřelectvo v reakci na raketový útok ostřelovalo 14 cílů na území Golanských výšin pod syrskou správou několik kilometrů od izraelských hranic. Během ostřelování bylo podle syrských zdrojů zabito 7 lidí, včetně syrského důstojníka.

21. srpna izraelské letadlo zaútočilo na komando Palestinského džihádu, které provedlo raketový útok. Zabito bylo čtyři nebo pět teroristů. K odvetnému útoku došlo na syrském území, asi 15 kilometrů od izraelských hranic.

26. srpna dopadla na izraelské území další raketa, nezpůsobila žádné škody. Raketa vypálená 1. září dopadla ještě na území Gazy.

26. srpna večer zaútočil u Damašské brány v Jeruzalémě sekerou na skupinu vojáků pohraniční policie palestinský terorista. Vojáci ho přemohli a zatkli. Jeden z nich byl zraněn na noze. Útočníkem byl terorista, který byl až do roku 2013 ve vězení za vraždu profesora Menachema Sterna v roce 1989. Propuštěn byl v rámci třetí vlny propouštění palestinských vězňů.

30. srpna byl zraněn izraelský civilista poté, co na jeho vozidlo poblíž Kudumim západně od Nábulusu devětkrát vystřelil útočník z kolem projíždějícího auta.

Zdrojem tohoto přehledu jsou pravidelné zprávy vydávané organizací The Meir Amit Intelligence & Terrorism Information Center (<http://www.terrorism-info.org.il>), případně další zpravodajské zdroje.

Připravuje: -Ip-

Proč Palestinci nemohou uzavřít mír s Izraelem

Chalid Abu Toama

Existují dva hlavní důvody, proč Palestinci, alespoň v dohledné době, nepodepíší žádnou realistickou a smysluplnou mírovou dohodu s Izraelem. Prvním je naprostý nedostatek výchovy k míru. Druhý důvod souvisí s tím, že neexistuje vůdce, který má oprávnění – nebo odvahu – pustit se touto riskantní cestou.

Američané a Evropané, kteří stále hovoří o potřebě oživit mírový proces na Blízkém východě, tyto dva faktory soustavně ignorují. Pořád trvají na tom, že mír je stále možný a že na tahu je Izrael. Zapomínají ovšem vzít v úvahu, že vůdci musí svůj lid připravovat na kompromis a toleranci, pokud chtějí opravdu dosáhnout míru.

Vlastně je nepřesné říci, že palestinství vůdci nepřipravují svůj lid na mír s Izraelem. Přesnější je konstatovat, že palestinské vedení dlouhodobě svůj lid proti Izraeli poštvává. Došlo to už tak daleko, že hovořit o jakémkoli kompromisu mezi Izraelci a Palestinci se stalo takřka nemožným. Od svého vzniku v roce 1994 věnuje Palestinská autonomie (PA) většinu své energie a propagandy delegitimizaci a izolaci Izraele. Je ironické, že tato štvavá kampaň pokračovala i v době, kdy PA jednala s Izraelem o mírové dohodě.

Chcete-li uzavřít s Izraelem mír, nebudete svým lidem tvrdit, že Západní zed' nemá pro Židy žádný náboženský význam a že je to vlastně svatý muslimský pozemek. Nemůžete s Izraelem uzavřít mír, budete-li popírat židovské dějiny a jejich vazbu na tuto zemi. Vezměte si například, jak reagovala Hanan Ašrávióvá na výroky prezidenta Baracka Obamy, v nichž uznal židovskou historii. „[Obama] už zase přejal diskurs sionistické ideologie“, řekla. „Když přijel do tohoto regionu, mluvil o návratu Židů do jejich země a o tom, že toto je židovský stát.“

S Izraelem se nikdy nesmíříte, budete-li svým lidem a zbytku světa pořád tvrdit, že sionismus vznikl jako nástroj pro prosazení židovské světovlády. Přesně tohle řekl velvyslanec PA v Chile, Imad Nabil Džadaa, na konferenci o izraelsko-palestinském míru v Santiagu. Imad Nabil Džadaa pro-

hlásil 15. května 2015, že „Protokoly sionských mudrců“ (známý antisemitský podvrh) dokazují židovské plány na ovládnutí světa. Ve stejném projevu Džadaa prohlásil, že „žádný židovský národ neexistuje“ a že Palestinci jeho existenci neuznávají.

PA nemůže uzavřít mír s Izraelem, když svým lidem říká, že Židé používají divoká prasata, aby vyháňali palestinské zemědělce z polí a domů na Západním břehu. To zase řekl prezident PA Mahmúd Abbás na konferenci v Ramalláhu. Podle PA také Židé používají krysy, aby vyháňali arabské obyvatele z domovů v jeruzalémském Starém Městě. Oficiální palestinská tisková agentura Wafa, která je přímo podřízena úřadu prezidenta, ve své tiskové zprávě uvedla: „Krysy se staly izraelskou zbraní k vyhánění arabských obyvatel... Osadníci zaplavují Staré Město krysy, aby zvýšili utrpení arabských obyvatel a donutili je opustit jejich domy a odejít z města.“

Taková poselství dostávají Palestinci nejen od Hamásu, ale i od Západem financované Palestinské samosprávy, která je údajně „mírovým partnerem“ Izraele. Palestinci slyší tyto zvěsti z mešit, médií i veřejných projevů svých vůdců.

K tomu je třeba připočíst celosvětovou kampaň PA zaměřenou na izolaci, delegitimizaci a demonizaci Izraele a Izraelců. Vůdci a představitelé PA, kteří neustále obviňují Izrael z „válečných zločinů“ a „genocidy“, zcela jistě nepřipravují svůj lid na mír s Izraelem. Naopak, takové výroky Palestince proti Izraeli jen dále podněcují.

Toto podněcování paradoxně nahání stále více Palestinců do náruče radikálních rivalů PA, především Hamásu. Pokud budete svým lidem pořád vtoukat, že Izrael nechce mír a jediné, co ho zajímá, je ničit životy Palestinců a krást jejich půdu, těžko pak budou tito Palestinci akceptovat jakoukoli formu smíření, natož míru s Izraelem.

Nejde však pouze o nedostatek výchovy k míru nebo protiizraelské štvání.

Je načase, aby mezinárodní společenství uznalo, že žádný palestinský vůdce nemá na uzavření trvalé mírové dohody s Izraelem mandát. Je tomu tak proto, že žádný vůdce v Ramalláhu ani v Gaze není oprávněn konflikt s Izraelem ukončit.

Jestliže Jásir Arafat nebyl schopen akceptovat štědrá nabídku tehdejšího premiéra Ehuda Baraka na summitu v Camp Davidu v roce 2000, kdo je Mahmúd Abbás, aby rozhodl o nějakých ústupcích vůči Izraeli? Arafat se tehdy nechal slyšet, že nabídku odmítl, protože nechtěl skončit jako zavražděný egyptský prezident Anwar Sadat, první arabský vůdce, který podepsal s Izraelem mírovou smlouvu.

Abbás může v mnoha směrech ze současné situace vinit jen sám sebe. Když říkáte svým lidem, že nikdy neustoupíte, jak potom můžete podepsat s Izraelem mírovou smlouvu? Kdo věří, že Abbásův nástupce, ať to bude kdokoli, bude schopen vůči Izraeli reálných ústupků, žije v iluzi. Je načase přiznat si, že žádný současný ani budoucí palestinský vůdce prostě nemá oprávnění nabídnout Izraeli byť sebemenší ústupky. Palestinec, který se odváží o ústupcích hovořit, je ihned označen za zrádce.

Tyto dva důvody povedou k tomu, že „mírový proces“ na Blízkém východě se bude dál točit v bludném kruhu. Kdo chce s Izraelem mír, musí na něj svůj lid připravit. Palestinská autonomie to nedělá. A proto se ani v blízké budoucnosti žádný umírněnější palestinský vůdce neobjeví.

Zdroj: The Gatestone Institute, přel.: -mk-Chalid Abu Toama je arabský muslimský novinář, který píše o palestinských záležitostech přes třicet let. Vystudoval Hebrejskou univerzitu a svou kariéru zahájil jako novinář píšící pro list spojený s OOP v Jeruzalémě. Je dopisovatelem řady mezinárodních médií.

Na obrázku je palestinská matka ukazující synovi mapu Izraele se slovy: „Toto je tvá nevěsta, až vyrosteš, poznáš věno...“ Převzato z deníku Palestinské autority Al-Hayat Al-Jadida ze dne 31. března, 2012.

Egypt obviňuje Turecko z podvrtné činnosti

Dr. Jacques Neriah

V napjatých vztazích mezi Tureckem a Egyptem došlo k další eskalaci poté, co egyptská armáda 8. července 2015 oznámila, že zadržela turecké zpravodajské důstojníky, kteří se aktivně podíleli na guerillové válce vedené Islámským státem na Sinaji a v Egyptě proti Sísího režimu. Egyptský zpravodajský server Egypt Daily News uvedl dokonce i jejich jména, nicméně se omezil na pouhé konstatování, že jejich zadržení bezpochyby dokazuje zahraniční podíl na posledních útocích proti egyptským vojákům na Sinaji. Komentář rovněž zmínil, že protitankové střely Kornet použité při útocích na egyptskou armádu pocházejí z Iráku, Libanonu a Sýrie, „což znovu potvrzuje, které země a teroristické skupiny se na boji proti Egyptu podílejí.“ Turecko tu však výslovně zmíněno není, takže to vypadá, jakoby si čtenář měl podíl Turecka odvodit sám.

Olej do ohně přilil i mluvčí egyptské armády, který ve svém prohlášení z 12. července oznámil odhalení „teroristické buňky“ řízené z ústředí Muslimského bratrstva v Turecku s cílem destabilizovat Egypt.

Pokud jsou tato tvrzení pravdivá, jednalo by se o dramatické potvrzení faktu, který tak často turečtí představitelé popírají – existující propojení mezi tureckým režimem a bojovníky Islámského státu i dalších skupin džihádistů bojujících v Sýrii a Iráku. Turecko je obviňováno z pomoci džihádistům, kterým má umožňovat přechod hranic do Sýrie a Iráku. Také má tolerovat jejich přítomnost ve městě Antakya, kde otevřeně nosí oblečení Islámského státu. Někteří cestovatelé rovněž uvedli, že v Istanbulu viděli na prodej některé památky uloupené Islámským státem.

Velitel izraelské vojenské rozvědky prohlásil, že Turecko pod vedením a dohledem své zpravodajské služby umožnilo na svém území u hranic se Sýrií a Iráskem založení minimálně tří výcvikových táborů pro džihádisty; některé zdroje naznačují, že Turecko adoptovalo a vycvičilo jednu organizaci džihádu, aby bojovala proti Assadovu režimu. Nedávno Kurdové obvi-

měmi dosáhlo dosud nevídané úrovně. Byl by to první případ, kdy by se Turecko neomezilo na pouhou kritiku egyptského režimu a odsuzování Sísího coby „neoprávněného tyрана“, ale přistoupilo k aktivnímu úsilí destabilizovat nebo dokonce svrhnout Sísího režim.

Co to může znamenat?

a. Snížení role Turecka na Blízkém východě: od svržení prezidenta Mursího se Turecko dostalo do izolace. Podle Middle East Eye „diplomatické styky s ostatními arabskými vůdci vymizely v roce 2014, což znamená, že Turecko nenaplnuje své ambice stát se vedoucí silou arabského světa“, nýbrž přišlo o téměř všechny svoje kontakty, „zvláště se státy Zálivu a Saúdskou Arábií“.

b. Krize turecko-egyptských vztahů vedla k užší spolupráci mezi Egyptem a řeckou vládou na Kypru „v pátrání po ropě a zemním plynu ve východní části Středozemního moře a plánování nových přepravních tras a plynovodů“.

c. Zapojení Turecka do podvrtných aktivit v Egyptě a aktivní podpora Islámského státu a dalších džihádistických organizací by mohly mít drtivý dopad na vztahy s vládou USA a americkým Kongresem. Přestože režim prezidenta Sísího plně neodpovídá představám americké administrativy o situaci v Egyptě, nedá se v žádném případě srovnávat s Assadovým režimem v Sýrii. Stejně tak se nedá nijak ospravedlnit spolupráce Turecka s Islámským státem na teroristických aktivitách vedených proti civilistům i vojenským cílům na Sinaji a v Egyptě.

Z materiálu Jerusalem Center for Public Affairs zpracoval: -lp-

Na obrázku je turecký premiér Erdoğan a egyptský prezident Al Sisi.

Pokud jsou tyto informace pravdivé, znamená to, že nepřátelství mezi oběma ze-

Snění o drúzském státě

Jossi Melman

Izrael bude muset řešit dilema, zda se nechá zatáhnout do syrské války, aby chránil tamní drúzy před postupujícím islámským státem

Takzvaný drúzský stát skutečně existoval v oblasti Džabal Druse v Sýrii v letech 1921 – 1936. Jde o součást pohoří vulkanického původu v jihozápadní Sýrii nacházejícího se asi 60 km od hranice s Jordánskem a s Izraelem

na Golanských výšinách. V současné době, kdy roste tlak postupujících sil islámského státu, se drúzové v Sýrii připravují na obranu. V tomto kontextu uvažují o zřízení vlastní autonomní zóny. Takový počin by mohl poprvé od vypuknutí občanské války v Sýrii před více než čtyřmi lety zatáhnout do tohoto nepřehledného a krvavého konfliktu Izrael, kde žije další část drúzské populace.

Drúzský stát byl autonomní oblastí v období mezi oběma světovými válkami, kdy Francie spravovala území Sýrie a Libanonu. Jeho hlavním městem byla As-Suwajda. Drúzové vedení Sultanem al-Atrašem se proti Francouzům v roce 1925 vzbouřili a nakrátko vyhlásili nezávislost. Francie sice povstání potlačila, ale ponechala oblasti autonomii až do roku 1936, kdy ji začlenila do Sýrie. Drúzský sen o nezávislosti se tak rozplynul. Al-Atraš byl syrský nacionalista sympatizující s Palestinci, ale přesto je dodnes předmětem úcty všech drúzů včetně těch, kteří žijí na území Izraele.

O třicet let později vážně uvažoval o myšlence napomoci syrským drúzům k obnovení nezávislosti Jigal Allon, izraelský generál a pozdější ministr, považovaný za jednoho z nejbrilantnějších stratégů v Izraeli. Allon udržoval kontakty s Atrašovou rodinou a tajně navštívil As-Suwajdu.

Jeho myšlenka vycházela z širší geostrategické úvahy známé pod názvem „okrajové spojenectví“, která dominovala izraelské zahraniční politice od 50. let. Byla založena na známém heslu, že „nepřítel mého

nepřítele je mým přítelem“ a snažila se vytvořit spojenectví s nearabskými zeměmi na Blízkém východě a v jeho okolí (sem patřilo Turecko, Írán a Etiopie) a také s nearabskými náboženskými a etnickými skupinami v nepřátelských arabských státech – Kurdy, křesťany a drúzy.

Během šestidenní války se snažil Allon získat své kolegy ve vládě pro rozsáhlejší kampaň na Golanských výšinách, která by zasáhla až do oblasti Suwajda. „Snil jsem o drúzské republice“, zapsal si Allon do deníku, „která by se táhla od jižní Sýrie až ke Golanským výšinám a sloužila jako nárazníkový stát mezi námi, Sýrií a Jordánskem.“ Jeho návrh však byl zamítnut.

Dnes se drúzská otázka znovu dostává na přetřes. Režim Bašára Assada v Sýrii ztrácí pozice a jednotky islámského státu posouvají směrem k Suwajdě a dalším drúzským vesnicím.

Izraelský postoj je dosud konsistentní a spočívá v tom, že Izrael se do občanské války v Sýrii nijak nezapojuje a jasně formuloval své „červené linie“. Jeho cílem je udržet stokilometrové pásmo klidu podél své hranice na Golanských výšinách od Hermonu na severu k hranici s Jordánskem na jihu. Armáda v souladu s touto doktrínou reaguje pouze v případech, kdy je izraelská suverenita záměrně narušena ze syrské strany, zatímco v případě zbloudilých střel i granátů se chová zdrženlivě. Součástí izraelské politiky je také narušovat dodávky pokročilých zbrojních systémů a raket, které směřují z Íránu

přes Sýrii k Hizballáhu do Libanonu. Podle zpráv zahraničních médií se izraelskému letectvu připisuje nejméně 10 intervencí v posledních dvou a půl letech, kdy byly napadeny konvoje a sklady raket určených pro Hizballáh.

V rámci této politiky Izrael dokonce ponechal bez jakékoli intervence aktivitu radikální islamistické skupiny Džabhat al-Nusra, syrské odnože al-Káidy, která dobyla na syrské armádě téměř celé pohraniční území. Izrael údajně udržuje s touto skupinou tajné kontakty. Výsledkem této tajné spolupráce je, že Izrael přijímá a léčí v pohraniční polní nemocnici civilisty i vojáky zraněné v syrském konfliktu a posílá přes hranice humanitární pomoc. Součástí dohody má být i to, že al-Nusra se vystřihá útoku na drúzské vesnice na syrské straně hory Hermon.

Když se Hizballáh pokusil do této pohraniční oblasti proniknout s 500 bojovníky z Libanonu a Sýrie, místní drúzové, zpozvzdálí podpoření přítomnosti al-Nusry a Izraele, je rychle zase vyhnali. Je zcela charakteristické, že jednotkám Hizballáhu velel Samir Kuntar, terorista, který v roce 1979 zavraždil čtyři Izraelce na pláži v Nahariji (čtyřleté holčičce přitom rozdrtil hlavičku pařbou pušky). Byl odsouzen na doživotí a po 29 letech v izraelském vězení byl v roce 2008 spolu s dalšími vyměněn za těla dvou izraelských záložníků, jejichž únos vyvolal druhou libanonskou válku v roce 2006.

Nyní se však zdá, že izraelská politika se může brzy změnit. „Situace našich drúzských bratrů se rapidně zhoršuje. Mám z toho velké obavy,“ řekl náměstek ministra izraelské vlády pro regionální spolupráci Ayub Kara, jediný drúzský člen vlády. Kara, který je členem Likudu, patří k vedoucím představitelům drúzské komunity v Izraeli a je v neustálém kontaktu s drúzskými vůdci na syrské straně. Je zřejmé, že mezi izraelskými drúzy roste napětí kvůli tomu,

„Ach, ta osadnická politika...“

Johannes Gerloff

vyslovení přátel Izraele se často vyznačují výtkou směřující proti „té izraelské osidlovací politice...“ Většinou pak ještě dodají něco o „osadách na okupovaném Západním břehu, které odporují mezinárodnímu právu“, proti kterým i při svém přátelství musí pozvednout kritický hlas.

Rovnou řeknu, že nemám problém s tím, že lidé mají různé politické názory. Každý má právo být proti židovskému osidlování území, které před rokem 1967 patřilo Jordánsku. Nejde mi o to, jak kdo posuzuje „izraelskou osidlovací politiku“. Starosti mi působí, jak málo kontroverzní a především jak nápadně nevěcná je diskuse o těchto otázkách v Evropě.

Tak například oficiální místa Spolkové republiky Německo vůbec nemají možnost získat podrobné informace. Diplomatický kanál k „osadníkům“, tedy zhruba k 10 % izraelského obyvatelstva, vůbec neexistuje. Diplomaté Evropské unie se často otevřeně a nezfídka ilegálně angažují pro „palestinskou věc“. Ostatně všichni Evropané de facto zpochybňují právo židovského státu Izrael na západní Jeruzalém, ale současně masivně podporují palestinský nárok na východní Jeruzalém – přestože

pokračování ze str.12

že jejich bratři v Sýrii jsou ohroženi, a dají se očekávat veřejné demonstrace vyzývající Izrael, aby v Sýrii přímo intervenoval.

Kara má obavy zejména o oblast kolem As-Suwajdy, kde žije na 800 tisíc drúzů. „ISIS se donedávna neodvažoval k této oblasti přiblížit, ale nyní postupuje s tanky a obrněnými vozidly a naši tamní komunita ohrožuje,“ zdůrazňuje Kara. Podle dostupných zpráv jsou bojovníci ISIS dosud několik desítek kilometrů daleko, ale už postupují proti drúzům se svou známou brutální taktikou. Desítky mužů a žen přepadli a zavraždili. Drúzové v ohrožen

status sporných území má být podle dohod z Osla vyjasněn teprve jednáním.

Divné je, že Evropané nepromlouvají stejným způsobem do svědomí svým tureckým přátelům, čínským obchodním partnerům nebo marockým sousedům. Všechny tyto státy totiž také provozují osidlovací politiku na územích, která jim podle mezinárodního práva nepatří. V některých případech tam dokonce EU aktivně podporuje to, co v Izraeli tak rozhodně odsuzuje.

Osvědčený prostředek jak porozumět zablokovaným konfliktům, totiž vyslechnout obě strany, v případě „izraelské osidlovací politiky“ nepomáhá. Ty nejhorší nepravdy šíří sami Židé, Izraelci se vyznačují maximální nevědomostí. Zrovna nedávno jsem při své letní dovolené v Evropě potkal dva mladé Izraelce. Na mou otázku, kde bydlí,

oblasti vyhlásili zákaz vycházení v noci, shromáždí potraviny a začali organizovat domobranu.

Drúzové tradičně v otázkách obrany spolupracují na stát, ve kterém žijí. Assadova armáda je však nyní již není schopna ochránit a drúzové se tak cítí ohroženější než kdykoli dříve. Na otázku, co udělá Izrael, odpovídá Kara jako člen vlády opatrně, ale dává najevo, že „využijeme všech dostupných prostředků, abychom našim bratrům pomohli. Nenecháme je povraždit.“ Navazuje tím na výrok generála izraelského letectva Amira Eshela, který se v září 2014 setkal

mi rozzářeně odpověděli: „Ma'ale Adumim!“ Když jsem jim s mrknutím oka řekl: „Tak to jste praví osadníci!“, reagovali rozhořčeně: „Nikdy! My jsme přece proti extremistům!“

A ještě k výrazu „osidlovací politika“: jakou „politiku“ vlastně izraelská vláda zastává? Palestinci i Izraelci pozorují, že izraelská vláda se důsledně pohybuje ode zdi ke zdi. Při podrobnějším zkou-

mání vyjde najevo, že největší těžkosti působí osadníkům Netanjahu, zatímco za levicových vlád prožívají největší rozkvět. Jestliže však osady nejsou výsledkem cílené vládní politiky, nýbrž pouze výrazem dobrovolného hnutí obyvatel, je problematické označovat je za „ilegální“, protože mezinárodní právo určuje pouze pravidla pro postup vlád, nikoli pro chování civilního obyvatelstva.

Mým cílem nicméně nebylo, abych své trpělivé čtenáře zcela zmátl, nýbrž abych je povzbudil k otázkám a hledání, ať už na stránkách tohoto časopisu, nebo třeba také při návštěvě v Izraeli.

*Johannes Gerloff
Institut Williama Wilberforce
Přel.: -mk-*

s duchovním vůdcem izraelských drúzů šejchem Muwafaqem Tarifem a ujistil ho, že „naše spojenectví nekončí na hranici.“

Dá se tedy očekávat, že pokud by mělo dojít k nejhorsšímu a drúzové v Sýrii by se ocitli v existenčním ohrožení, Izrael bude muset vystoupit na jejich obranu, patrně leteckými útoky. Kdyby váhal, izraelská vláda by byla připravena vládu Eshelův slib důrazně připomenout.

*Zdroj: Jerusalem Report;
Jossi Melman je izraelský komentátor
věnující se bezpečnostní problematice;
kráceno, přel.: -mk-*

PŘÍBĚH BÝVALÉHO ANTISEMITY

Angela Epstein

Csanad Szegedi patřil k vášnivým antisemitským členům ultrapravicové politické strany v Maďarsku. Do té doby, než ho rozhovor s vlastní babičkou, přeživší Auschwitz, přiměl zásadně změnit názor.

Mělo to být klidné nepracovní odpoledne, když Csanad Szegedi, zástupce lídra maďarské strany Jobbik, navštívil svou 92letou babičku. Povídala si s ní v jejím útulném bytě, babička nostalgicky vzpomínala na staré časy a pak najednou, bez jakéhokoli varování, mu zjevila něco, co skrývala více než 60 let.

Uchopila vnuka za ruku a tomuto člověku, jenž se stal pro své protižidovské invektivy legendou maďarské extrémní pravice, sdělila, že je Židovka. A protože v judaismu se dědí po matce, také její dcera, Szegediho matka, je Židovkou. Z čehož plyne, že Szegedi je také Žid.

„Úplně jsem se zhroutil. Vůbec jsem nedokázal

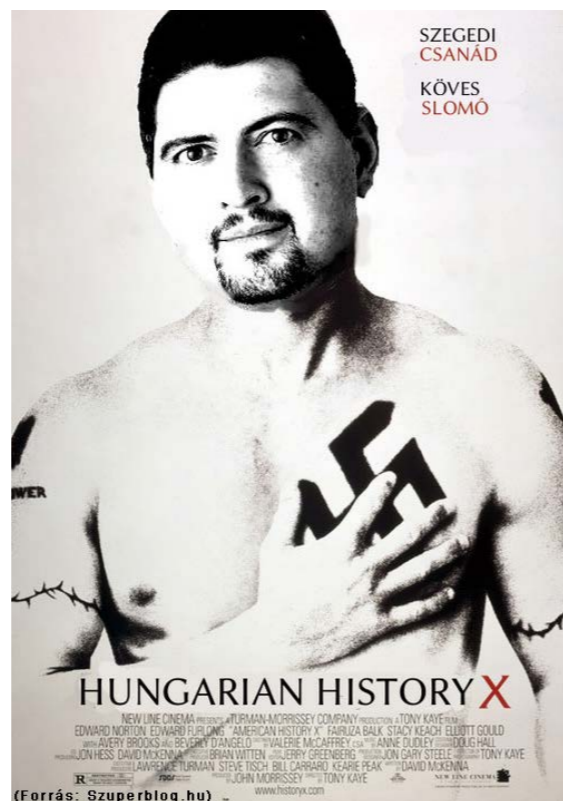
Szegediho babička si opatrně vyhrnula rukáv a ukázala sérii čísel vytetovaných na předloktí – nenáviděné znamení všech, kdo se ocitli v táboře smrti Auschwitz-Birkenau.

vstřebat, co mi babička říkala. Nedávalo to žádný smysl. Jak je něco takového vůbec možné?“ vzpomíná si dnes bývalý politik, jehož veřejný život byl plný pepřných poznámek na účet EU, Romů, ale hlavně Židů.

To ale ještě nebylo všechno. Szegediho babička si opatrně vyhrnula rukáv a ukázala sérii čísel vytetovaných na předloktí – nenáviděné znamení všech, kdo se ocitli v táboře smrti Auschwitz-Birkenau. (Babička nosila celý život, i v létě, dlouhé rukávy, aby tetování zakryla.)

„Nechtěl jsem tomu věřit,“ říká Szegedi, jímž pohled na tento vrcholný symbol protižidovské nenávisti a pronásledování hluboce otřásl. „Pomyslel jsem si, že se stalo to nejhorší, co se vůbec mohlo stát. Vůbec jsem na to nebyl připraven. Nikdy nebyly žádné náznaky. I když si dnes uvědomuji, že matka i babička se se mnou hádaly kvůli antisemitismu. Vždycky ale říkaly, že to není kvůli Židům. Prostě jen argumentovaly, že není správné chovat k někomu nenávisť. Já jsem si toho tehdy nevšímal.“

To se stalo v dubnu 2012. Přesuňme se o tři roky dopředu: dnes je 32letý Csanad Szegedi ji-

ným člověkem; slova přitom těžko vyjádří obrat, který nastal v jeho životním stylu, názorech i perspektivě.

Když se dozvěděl pravdu o svém původu, opustil stranu Jobbik, přerušil všechny styky se svou politickou minulostí a vydal se na pozoruhodnou cestu za židovskou vírou. Dnes vypadá docela neškodně. Těžko si představit, že pomáhal zakládat maďarskou gardu, paravojenskou jednotku, která v uniformách kráčela romskými čtvrtěmi, a že všechnu vinu za zlo ve společnosti připisoval židovskému spiknutí.

Pozoruhodným prvkem celého příběhu je, že jeho antisemitismus vyrostl také díky tomu, že rodina se za každou cenu snažila zastírat svůj židovský původ. Začalo to hned po osvobození babičky z Auschwitzu. Vzala si Žida, který byl také vězněn nacisty, a v rodném Maďarsku začali nový život. Ze strachu před antisemitismem se postupně asimilovali. Dokonce si změnili jméno, aby znělo maďarštěji. Svou dceru povzbuzovali ke svatbě s nežidovským hochem, s nímž se pak usadila ve městě Miskolc v severovýchodním Maďarsku.

„Můj otec nejenže nebyl Židem, byl nacionalistou – a má prarodiče byli docela spokojení. Měli pocit, že dosáhli svého cíle, že se jim podařilo utéct před vlastní minulostí,“ říká Szegedi.

Atmosféra v Maďarsku se však mezitím změnila. Ultrapravice veřejně mluví o židovském spiknutí a přispívá tak k rostoucímu antisemitismu. Vysoká kriminalita podporuje bojovnou náladu obracející se hlavně proti Romům. „Byla to stále rostoucí spirála násilí. Pilně jsem pracoval na tom, abych se stal skutečným rasistou. Četl jsem, studoval, až jsem se jím stal.“

V roce 2001, kdy začal studovat dějiny na budapeštské univerzitě, se stal také formálně aktivistou krajní pravice. Na otázku, zda se někdy s nějakým Židem setkal, říká, že ano. „Znal jsem židovské studenty a ti byli přima, chodili jsme

Chci, aby lidé o Židech něco věděli. Antisemité o nich nevědí nic.

spolu na večírky... Antisemitismus ale není věc Židů – to je problém antisemity, který si do něj promítá své vlastní strachy,“ vysvětluje Szegedi.

Poté, co mu babička odhalila svou identitu, Szegedi ihned poctivě informoval vedení strany a podal rezignaci. Jeho starý život se začal rozpadat. Stegedi spálil vlastní biografii nazvanou „Věřím ve vzkříšení maďarského národa“ a vydal se za jedním slavným rabinem žádat o pomoc.

„Řekl mi, že se musím úplně obrátit a dělat pravý opak toho, co jsem dělal dřív. Klíčem je pokání. Také mi řekl, že bych měl mluvit o antisemitismu a najít cestu ke svému židovství.“ A přesně to Szegedi činí. Takřka s misijním zápalem přednáší školám a každé skupině, která je ochotna ho vyslechnout, o toxicitě antisemitismu. Sám se stal ortodoxním a jeho nežidovská manželka je v procesu konverze k judaismu, sebe i syny nechal obřezat. Nebyla to snadná cesta, na počátku si na něj v synagoze ukazovali jako na „toho nacistu“, byl také terčem antisemitských poznámek.

Rodiče se s jeho novou identitou také ještě úplně nesmířili. „Otec mi řekl: pro všechno na světě, proč chceš být Židem? Já jsem mu vysvětlil, že to není věc chutě nebo volby. Prostě jsem, kým jsem. V Auschwitzu byli lidé vražděni proto, že byli Židé. Sami třeba být Židy nechtěli, ale neměli na vybranou.“

Před dvěma lety, když babička zemřela, vydal se do onoho tábora smrti. „Stál jsem u krematorií a jam, kde je uložen popel tolika lidských bytostí,“ říká. „A pomyslel jsem si: teď stojím u hrobu své rodiny, lidí, které jsem nikdy nepoznal. To mě šokovalo. Holocaust jsem nikdy nepopíral, ale myslel jsem si, že tato tragédie byla mnohem menší. Teď vím, jak to bylo. A chci, aby to věděli i další. Chci, aby lidé o Židech něco věděli. Antisemité o nich nevědí nic.“

Szegedi ví, o čím mluví. Sám býval jedním z nich.

Zdroj: The Telegraph, kráceno; přel.:mk-

Prekvapenie v Poprade

Jeho Excelencia, veľvyslanec štátu Izrael na Slovensku Alexander Ben-Zvi navštívil naše mesto. Dve hodiny odpovedal na otázky Popradčanov, ktorých zaujímala nielen história, ale aj súčasnosť dnešného Izraela.

Popradčania sa počas Večera pre Izrael, ktorý sa konal vo štvrtok 3. 9. 2015 v priestoroch Kresťanského spoločenstva v Poprade, dozvedeli množstvo zaujímavých informácií o tejto krajine. Mnohí možno ani nevedeli, že mobilný telefón, USB pamäťový kľúč, procesor Intel, ICQ či solárne panely pochádzajú práve z Izraela.

Popradský primátor Jozef Švagerko sa s J.E., veľvyslancom štátu Izrael Alexandrom Ben-Zvim stretol už na jar, počas spomienky na prvý transport židovských žien a dievčat z Popradu do Osvienčimu. Vtedy sa dohodli, že izraelský veľvyslanec Poprad ešte navštívi. Stalo sa tak v predvečer pamätného dňa holokaustu a rasového násillia, ktorý si svet pripomenie 9. septembra.

V úvode stretnutia primátor Popradu Jozef Švagerko, ktorý na Večer pre Izrael prišiel aj v sprievode viceprimátorov Igora Wzoša a Pavla Gašpera. mnohých prekvapil. Pred zaplnenou sálou prečítal popradský primátor tieto slová:

Ja, primátor mesta Poprad, ako aj celé vedenie mesta, cítíme vinu za krutosti spáchané na židovských ženách, mužoch a deťoch počas druhej svetovej vojny, ktorí žili v našom meste a jeho okolí. Cítíme vinu za našich predchodcov a zodpovednosť žiadať o odpustenie prvýkrát ako predstaviteľia mesta, z ktorého bol poslaný prvý slovenský transport židovských žien a dievčat do Osvienčimu. Cítíme smútok, poníženie a vinu, že sme sa k našim židovským spoluobčanom otočili chrbtom a neochránili ich. Dnes prosíme židovský národ o odpustenie.

Prosíme o odpustenie za zmysľovanie, ktoré sa nechalo ovplyvniť propagandou a prestalo vidieť hodnotu v ľudskom živote. Prosíme o odpustenie za naše mlčanie v čase, keď sme mali pozdvihnúť naše hlasy proti nepravosti. Prosíme o odpustenie za naše konanie, ktoré nebolo v súlade s ľudskosťou, ale s vtedajšími nariadeniami Slovenského štátu. Zákonmi, ktoré boli zamerané proti ľudskej dôstojnosti, proti bezbranným ľudským životom a základným právam človeka. Hrôzy, ktoré holokaust priniesol, dnes nevieme odčiniť. Čo ale môžeme a chceme dnes urobiť, je odovzdať dnešnej generácii odkaz, a ten znie:

Nikdy viac! Nikdy viac nedovoľíme, aby sa hrôzy 2. svetovej vojny v našom meste zopakovali. Chceme, aby naše mesto bolo mestom, v ktorom má každý život hodnotu, v ktorom je každý Žid vítaný a môže sa cítiť bezpečne.

Na tieto primátorové slová zareagovali prítomní dlhým potleskom. J. E. veľvyslanec štátu Izrael na Slovensku Alexander Ben-Zvi na vystúpenie primátora Popradu reagoval takto: „Vyhlásenie pána primátora pre mňa znamená, že ľudia pamätajú na to, čo bolo, a budú robiť všetko pre to, aby sa také niečo nestalo ešte raz. To je výzva pre budúce generácie.“

Popradského primátora sme sa opýtali, prečo sa rozhodol ospravedlniť židovskému národu. „Cítim som morálnu povinnosť vyjadriť z môjho postavenia určité ospravedlnenie za veci, ktoré sa stali v minulosti, aj keď sme priamo za ne nemohli, ale stali sa. Toto bolo potrebné vyjadriť aj verejne. Bolo to na základe dohody vedenia mesta. Odznelo to tu a chceli sme to Jeho Excelencii, veľvyslancom štátu Izrael Alexandrovi Ben-Zvimu odovzdať,“ odpovedal Jozef Švagerko.

Zdroj: poprad.dnes24.sk; Peter Handzuš, Foto: Milan Kopáč

Kneset a jeho křesťanští přátelé

 Kneset Christian Allies Caucus

Představitelé vlády státu Izrael i poslanci z různých frakcí jeho parlamentu jsou přesvědčeni, že Izrael potřebuje podporu křesťanů z celého světa. Proto došlo při zahajovacím zasedání Knesetu ve druhé polovině července k opětovnému oživení parlamentní pracovní skupiny pro vztahy s křesťanskými přáteli Izraele, zvané „Christian Allies Caucus“ (Výbor pro záležitosti křesťanských spojenců).

„Christian Allies Caucus“ si váží společných dějin, které jak židovstvo, tak křesťanstvo spojují s Izraelem, a chce proto dále rozvíjet přímé komunikační cesty a spolupráci izraelského parlamentu s vůdčími křesťanskými osobnostmi z celého světa.

Východiskem nového nasazení „faith-based diplomacy“ (diplomacie založené na víře) jsou prvky, které má židovství společné s jinými náboženskými a věroučnými směry. Klade se přitom důraz na společné hodnoty, obsah víry, společné dějiny i vztah k Izraeli, a to především se zaměřením na evangelikální křesťany. Jako pracovní skupina izraelského parlamentu nepěstuje Christian Allies Caucus pouze vztahy s odpovídajícími pracovními skupinami v národních zastupitelských sborech jiných států, jež existují ve třiceti zemích, nýbrž hodlá rozvíjet i přímé styky s křesťanskými skupinami a církvemi, které ve svých domovských zemích chtějí židovský stát politicky podpořit.

Izraelská zahraniční politika má před sebou tři hlavní a náročné úkoly: musí čelit především snahám Íránu zkonstruovat atomovou bombu, dále světové kampani za „bojkot, bránění investicím a sankce“ (BDS), jejímž cílem je naprosto zbavit izraelský stát legitimacy - a konečně rostoucímu vlivu islámského fundamentalismu, jímž v dané oblasti trpí obzvláště křesťanské menšiny.

Zároveň Izrael vnímá nátlak narůstající proti němu i ve společnostech, jež mu tradičně bývaly přátelsky nakloněny. Usiluje proto o spolupráci s církevními a společenskými činiteli, kteří uznávají, že je s Izraelem poji teologický i historický vztah.

Jak vážně se izraelský parlament staví k těmto záležitostem, bylo možno poznat z účasti na obnově práce výboru Christian Allies Caucus. Členem předsednictva výboru je poslanec Robert Ilatov ze strany Jisra'el bejtenu a zapojily se prakticky všechny židovské strany krom aškenázských ultraortodoxních: Likud, Ješ atid, Kulanu, Sionistický tábor i sefardsko-ortodoxní Šas.

Čas na své křesťanské přátele si udělali různí významní politikové, například bývalý šéf vnitrostátní tajné služby a ministr pro vnitřní bezpečnost Avi Dichter, bývalý šéf jeruzalémské policie

Mickey Levy, renomovaný historik a někdejší izraelský velvyslanec v USA Michael Oren, bývalá štábní důstojnice a odbornice na terorismus Anat Berko - a také Mejrav Ben-Ari, která by jako politička věnující se mládeži zvláště ráda podpořila mladé křesťany a jejich vztah k Izraeli.

Při zahajovacím zasedání patnáctičlenné pracovní skupiny 22. července 2015 se navíc přihlásili o slovo bývalý ministr zahraničí a frakční šéf strany Jisra'el bejtenu Avigdor Lieberman, předseda Knesetu Juli Edelstein, ministr cestovního ruchu Jariv Levin a ministryně pro sociální věci Gila Gamli'elová. Zdůraznili - stejně jako Sam Grundweg ze Světového židovského kongresu (WJC) - že Kneset nepovažuje spolupráci s křesťany ochotnými podporovat Izrael za samozřejmost, nýbrž za privilegium, a že je jim všem jasné, že Izrael potřebuje aktivní politickou podporu křesťanů v zemích, které jsou jejich domovem. Světový židovský kongres a jeho zástupci v jednotlivých zemích mají jako strategický partner Knesetu společné projekty výboru Christian Allies Caucus podporovat.

Na vysvětlení přednesená poslanci izraelského parlamentu podali odpověď představitelé tří proizraelských křesťanských organizací: Dr. Jürgen Bühler za Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém (ICEJ), Rebecca Brimmerová za Mosty pro mír (Bridges for Peace) a Rev. Tom Hess za Jeruzalémský dům modliteb pro všechny národy (House of Prayer for All Nations). Vyjádřili poděkování za nový rozměr otevřenosti a spolupráce mezi Izraelem a rostoucím celosvětovým evangelikálním hnutím.

*Nicolas Dreyer,
překlad Ivana Kultová,
www.wilberforce.cz*

Nové možnosti

Ministr zahraničí Lubomír Zaorálek při své návštěvě Izraele podepsal s náměstkyní ministra zahraničí Cipi Chotovevy Dohodu o pracovní dovolené (Working Holidays Agreement), která umožní ročně až 200 mladým lidem ve věku od 18 do 30 let žít, pracovat a cestovat v druhé ze zemí bez nutnosti víza, a to až 1 rok. Dohoda tak posílí vztahy mezi občany obou zemí a podpoří vzájemné poznání a spolupráci. V současné době Češi nepotřebují pro pobyt v Izraeli vízum jen při nepracovním návštěvě netrvající déle než 3 měsíce.

Mezistátní smlouvu musejí schválit parlamenty obou zemí a v České republice ještě podepsat prezident, nicméně překážky v tomto směru nejsou očekávány. Izrael dosud takové dohody měl jen s Novým Zélandem, Austrálií, Německem a Korejskou republikou (Jižní Koreou). Česká republika má tyto dohody s Kanadou, Novým Zélandem a Korejskou republikou, jedná se o dohodách s Austrálií či Chile.

„Věřím, že dohoda o pracovní dovolené posílí mezilidské kontakty a zvýší vzájemné porozumění mezi mladými generacemi,“ řekl o dohodě ministr Zaorálek.

Zdroj: www.ereztz.cz

Oprášená vzpomínka

Do sněmovny vstoupil z pozice náhradníka a v pátek 4. září řekl armádnímu rozhlasu, že i jeho země by měla přijmout symbolický počet blízkovýchodních uprchlíků. Jako humanitární gesto. A třeba jako příklad bohatým arabským státům, které nepřijímají nikoho.

Tím novým zákonodárcem je generál v záloze Elazar Stern, tou zemí Izrael a tím počinem pomoc uprchlíkům z Vietnamu.

Málo se o tomto aspektu vietnamské války ví. Připomeňme proto: když komunisté ze severu dobyli Jižní Vietnam a ujali se vlády, nastalo to, co všude jinde, kde se dostali k moci. Rudý teror. Ten vyvolal masový exodus. Tisíce lidí prchaly, stejně jako dnes, po moři za svobodou - v naději, že se jí dočkají.

Jedna taková bárka se vydala v červnu 1977 do vln Jihočínské moře. S bezmála sedmdesáti zoufalými lidmi. Zoufalými o to víc, že jejich SOS ignorovala během týdenní plavby loď německá, po ní norská, japonská a panamská.

Desátého června je spatřil Meir Tadmor, kapitál izraelská nákladní loď Yuvali mířící na Tchaj-wan. Bylo to asi 400 km jižně od Saigonu. Sedm desítek zubožených lidských bytostí. Telegraficky

Premiér M. Begin na návštěvě vietnamských uprchlíků, foto CHANANIA

si vyžádal v námořní centrále v Haifě svolení, aby je mohl vzít na palubu a poskytnout jim nezbytnou pomoc, jídlo a vodu, které se jim zoufale nedostávalo.

Původní záměr byl, že je Izraelci předají úřadům v Hongkongu. Ty je však odmítly. Podobně se zachoval i Tchaj-wan a Japonsko. Toto jednání se dostalo až k tehdejšímu izraelskému premiérovi Menachemu Beginovi. Okamžitě vyvolalo vzpomínky na podobné události, které postihly Židy ještě před druhou světovou válkou, během ní i po osvobození. Zde připomeňme loď St. Louis, na níž se židovští uprchlíci plavili v roce 1939 z Hamburku do USA - ve snaze zachránit se před běsněním nacismu. Američané jim však nedovolili vystoupit a bezmála tisícovka Židů se musela vrátit zpět do Evropy. Že se mnoho z nich stalo obětí holocaustu, netřeba dodávat.

Podobných tragédií bylo víc. Koncem roku 1941 vyplula z rumunského přístavu Konstanca loď Struma s více než sedmi sty Židy, kteří mířili do Palestiny. Plavidlo bylo ovšem torpédováno sovětskou ponorkou a až na jednoho všichni cestující zahynuli.

Tyto a jiné kruté zkušenosti z historie vlastního národa se Beginovi promítly v paměti a rozhodl, že těmto lidem poskytne Stát Izrael útočiště. Nebyli jediní. V letech 1977 až 1979 udělila jeruzalémská vláda azyl třem stovkám vietnamských uprchlíků.

Poslanec Stern má za to, že podobné gesto by mělo svůj význam i dnes. Podle jeho mínění by mohlo stimulovat státy Perského zálivu, aby také uprchlíkům pomohly. Není to ale příliš idealistická představa? Kdyby chtěly, udělaly by to už dávno.

Lubomír Stejskal, Neviditelný pes

Bez začátku

Významný český sochař Aleš Veselý se letos dožívá 80. narozenin. Při příležitosti tohoto jubilea se v Praze koná výstavní koncept nazvaný Bez začátku, sestávající z expozic v Galerii 1. Patro, Galerii Millenium (grafika), Ville Pellée (vize) a Galerii Zlatá husa. Ve svém díle se často obrací ke kořenům judaismu, který považuje za přirozenou součást svého života, a hledání smyslu lidské existence. „Když mi bylo šest let, připíchl mi žlutou hvězdu. Transportům jsem se vyhnul, ale moje čtrnáctiletá sestra i můj táta šli do Terezína,“ vzpomínal při nedávném odhalování pomníku obětem šoa u bubenského nádraží. Impozantní dílo A.V. je zastoupeno v řadě světových uměleckých institucí včetně The Solomon Guggenheim Museum v New Yorku, Centre Pompidou v Paříži a pochopitelně také v pražské Národní galerii.

Trocha statistiky

Podle Izraelského statistického úřadu dosáhla v červnu t.r. průměrná mzda 10,078 šekelů, tedy o 7,9% více než o loňském červnu. Celkově je v Izraeli 3,41 milionu zaměstnanců. Z nich však 1,7 milionu měsíčně vydělá max. 6 500 šekelů. Minimální mzda je stanovena na 4 650 šekelů (cca 27 900 Kč). Na ni vak mnoho zaměstnanců nedosáhne, což je dáno hlavně tím, že mnoho lidí je zaměstnáno pouze na částeč-

ný úvazek. Nejvyšší platy pobírají zaměstnanci v odvětví zabývající se hledáním ropy a zemního plynu (23 598 šekelů), dále bank (20 704 šekelů) a státních společností (18 691 šekelů). Zaměstnanci v šoubyznysu si přijdou na 36 400 šekelů, zemědělci 6 857 šekelů a úředníci státní správy 5 120 šekelů, což je 29% platu vedoucích pracovníků v těžební oblasti.

Příběh Japonce Moše Hathorriho

Narodil se v budhistické rodině v japonském městě Nagoya. Jelikož měl špatný zrak, hledali pro něj rodiče školu, kde by mu při jeho potřebách učitelé vycházeli s láskou vstřícně, a tak jej zapsali do školy vedené křesťanskými misionáři. K jejich údivu začal chodit do kostela a v 16 letech se rozhodl pro duchovní službu. „Velmi mne zaujalo studium Bible...“ vysvětluje své pohnutky. V semináři byl konfrontován s nepřátelským vyučováním o izraelském státě. „Byl jsem šokován a nechápal jsem, jak někdo může věřit Bibli a zároveň odsuzovat židovský stát!“ Naopak jej velmi zaujala hebrejščina. Po 6 měsících jejího studia si pořídil Bibli v hebrejštině a začal ji číst v originále. Několikrát navštívil Izrael. Když se stal farářem malého společenství na japonských ostrovech, pokračoval ve studiu judaismu, který jej velmi přitahoval, a nakonec v r. 1993 odjel do Izraele na Hebrejskou univerzitu jej studovat. Nakonec se rozhodl konvertovat, k čemuž získal i souhlas rabinů. „Po konverzi jsem o mnohé přišel: o rodnou zemi, přátele i svou rodinu, ale děkuji Bohu, že jsem našel své místo ve svatě Tóře. Mou novou domovinou je pět knih Mojžíšových, mými přáteli se stal Talmud a židovské zákony. Micvot jsou mými rodiči, sourozenci i mými potomky...“

Izraelské Muzeum design a Omeri postupně do svého výběru 21 adeptů v celosvětové soutěži „Nejlépeší kulturní destinace“.

Ahmed a Josi u kávy

Kompenzace zraku pro nevidomé

Zakladatel firmy Mobileye, Profesor Hebrejské univerzity Amnon Shashua v Jeruzalémě hodlá využít své poznatky z oboru umělé inteligence (přesněji z podoboru zvaného computer vision) v pomoci slepčům. V roce 2010 založil další společnost - OrCam. Ta využívá zpracování dat z kamery zabudované ne do auta, ale připevněné na brýlích. Výsledky toho, co vidí, potom šeptá do ucha, na kterém jsou posazeny. A komu se tyto informace hodí? Zejména těm, kteří sami nevidí nebo vidí velmi špatně. Podle izraelského profesora je takových lidí jen v USA okolo 1,5 milionu. „Nenapravujeme problém, tedy nenavracíme lidem zrak. Děláme druhou nejlepší věc - jejich handicap kompenzujeme,“

vysvětlil Shashua poslání svého start-upu na prezentaci během srpnové jeruzalémské vědecké konference WSCI. Zařízení, které si již lze na některých trzích objednat (za zatím poměrně vysokou cenu 3,5 tisíce dolarů), toho umí docela dost. Přečte například číslo autobusu, který se blíží k zastávce, podobně informuje i o barvě, která právě svítí na semaforu. Novinka také umí svému nositeli po ukázání prstem přečíst noviny a také rozeznává tváře lidí, například rodinných příslušníků, „Jsme teprve na začátku. Chtěli bychom, aby se pomocí tohoto zařízení mohli nevidomí lidé ještě mnohem lépe orientovat v prostoru,“ přeje si Shashua.

Problém Mrtvého moře

V důsledku vysychání Mrtvého moře se na jeho pobřeží znenadání objevují záhadné díry. Jednou z příčin je podle vědců také změna složení vody. Celý problém zkoumal geolog Eli Raz a dospěl k závěru, že unikátní slaná voda Mrtvého moře je nevhodně ředěna vodou z řeky Jordán. K tomuto zjištění ho přivedl fakt, že se většina kráterů objevila v údolí jordánského riftu. Kvůli zředění vody je celé podloží nestabilní a umožňuje sladké vodě intenzivní proudění, které může vést až k propadu půdy. K propadání zeminy dochází už od roku 1970, v posledním desetiletí ale častěji. Vinu na tom nese výraznější klesání hladiny. Při propadech dosud nebyl nikdo zraněn, problém by se ale neměl brát na lehkou váhu. Nejhlubší díra měřila 25 m a nejširší měla v průměru 40 m a dodnes existuje více než 4 000 děr. Propadání nejděle zabránit, neděje se však pouze u Mrtvého moře. Podobné jevy hlásí například vědci ze Sibíře.

Ve věku 82 let zemřel významný izraelský malíř a sochař Menaš Kadišman. Známý byl zejména zobrazováním ovcí.

recept
Blinčky s játrovým kaviárem

- kuřecí nebo kachní játra 600 g
- vejce 6 ks
- cibule 2 ks
- kachní sádlo 1 lžíce
- pepř, sůl
- pšeničná mouka 100 g
- pohanková mouka 200 g
- sušené kvasnice 70 g
- zakysaná smetana 1 kelímek
- mléko 400 ml
- tuk na pečení
- kysaná smetana

Promícháme mouku s kvasnicemi, přidáme tři vejce a mléko a vymícháme do hladka. Necháme vykynout (cca 2,5 hodiny). Osmážíme malé lívanečky nejlépe na sádle (kachním či husím).

Játra nakrájíme na drobnou. Vložíme na rozpálený tuk spolu s pokrájenou cibulí. Orestujeme. Přidáme tři na drobnou pokrájená vařená vejce. Promícháme, ochutíme solí a pepřem. Na teplý talíř položíme blinčky, na něj hromádku játrového kaviáru a na vrch lžíci kysané smetany a servírujeme. Dobrou chuť!

Napětí na Ukrajině

Sergej Popov, Howard Flower

Občanská válka na východě Ukrajiny přes minské dohodyopříměří dále pokračuje a mnoho židovských rodin se ocitlo ve velice obtížné situaci. Mnozí dokonce museli opustit své domovy a žijí teď v uprchlických táborech. Na jedné straně by se chtěli vrátit domů, současně ale zvažují, že by jim bylo asi lépe, kdyby odešli do Izraele a tam začali nový život.

Mnozí připouštějí, že o vystěhování do Izraele uvažují hlavně kvůli válce. Přitom proces odchodu z Ukrajiny vůbec není snadný. Jen aby se dostali z válečné zóny, musí projít mnoha kontrolními stanovišti a na cestě je čeká mnoho rizik. Situace na Ukrajině je velice vážná. Koncem června tohoto roku vzrostla alija z Ukrajiny o 69 %.

ICEJ na tento kritický vývoj rychle reaguje. Od počátku občanské války v loňském roce jsme pomohli již téměř tisícovce ukrajinských Židů prchajících z oblasti konfliktu. Poskytujeme jim finanční pomoc na rychlou přípravu odjezdu, včetně seminářů, na nichž se dozvědí, co je čeká v Izraeli; financujeme leteckou dopravu zavazadel; a zejména pomáháme s okamžitou a rychlou absorpcí po příjezdu do Izraele. Pro nově příchozí je nejdůležitější najít práci, bydlení a naučit se jazyk. ICEJ jim pomáhá ve všech těchto oblastech.

Jako věřící si uvědomujeme, že biblická proroctví napsaná před tisíci lety se naplňují před našima očima. Dnes vidíme, jak se Židé vracejí domů ze všech koutů světa. Na Ukrajině chceme jednak nadále poskytovat praktickou pomoc Židům, ale také setkávat se s pastory a mluvit v církvích o tom, jaké velké plány má Hospodin pro svůj lid a zemi.

ICEJ aktivně a soustavně pomáhá ukrajinským Židům od rozpadu Sovětského svazu a budeme v této pomoci pokračovat tak dlouho, dokud bude potřeba. Prosíme, připojte se k nám v tomto úsilí. Nyní se blíží zima, kdy bude pomoc zvlášť potřebná.

Do krizového fondu, z něhož se financují podobné urgentní projekty, můžete přispět i vy. Dary na tento účel zasílejte na účet č. 3747530257/0100, var. symbol 101.

Můžete zaplatit také zabezpečeným online převodem přímo na stránkách www.icej.cz

Horké francouzské léto

Birte Scholz

Uprostřed léta jsme byli na Ben Gurionově letišti svědky velké radosti a nadšení, když přistála skupina více než 200 nových přistěhovalců z Francie. Byli jsme u toho, protože některým z nich jsme finančně pomáhali, aby tento proces mohli uskutečnit.

Ve Francii žije třetí největší židovská komunita na světě, hned po Izraeli a USA. Dnes čítá na 550 000 Židů; jen za posledních pět let se jich však více než 20 000 rozhodlo pro aliju, tedy imigraci do Izraele. V loňském roce tento krok učinilo rekordních 7 237 francouzských Židů, což představovalo více než 1 % tamní komunity.

V roce 2014 poprvé v dějinách pocházela největší skupina nových přistěhovalců právě z Francie. Titulky izraelských novin letos nazvaly letní měsíce „léto francouzské aliji“. Očekává se, že do konce letošního roku může počet těchto nových přistěhovalců z Francie dosáhnout až 8 500.

Dov Gavizon, který právě přicestoval, hovoří o svém nadšení, že je konečně v Izraeli, ale také vyjadřuje obavy o osud

Židů, kteří ve Francii zůstávají. K jeho rozhodnutí odejít přispěl nárůst antisemitismu, který donutil všechny židovské školy a synagogy, aby si najaly bezpečnostní službu. „Je to život v neustálém strachu,“ říká. „Rodiče se bojí posílat děti ven, protože došlo k tolika útokům.“

ICEJ financuje semináře, na nichž se rodiny vzájemně seznamují a plánují proces vystěhování. ICEJ hradí také letenky, dopravu zavazadel a první náklady na život v nové zemi. Průměrná hodnota podpory na osobu je asi 1 100 dolarů.

„Neměli bychom udělat tu chybu, že bychom si mysleli, že francouzští Židé jsou bohatí a naši pomoc nepotřebují,“ naléhá Howard Flower, ředitel ICEJ pro aliju. „Mnozí žijí v chudobě a strachu na pařížských předměstích společně s muslimskými přistěhovalci. Dnes tam působí už i ISIS a situace se stále zhoršuje. Nesmíme zapomenout, že za holocaustu zahynuli hlavně chudí Židé, kteří neměli na to, aby včas uprchli. Potřeba naší pomoci je naléhavá.“

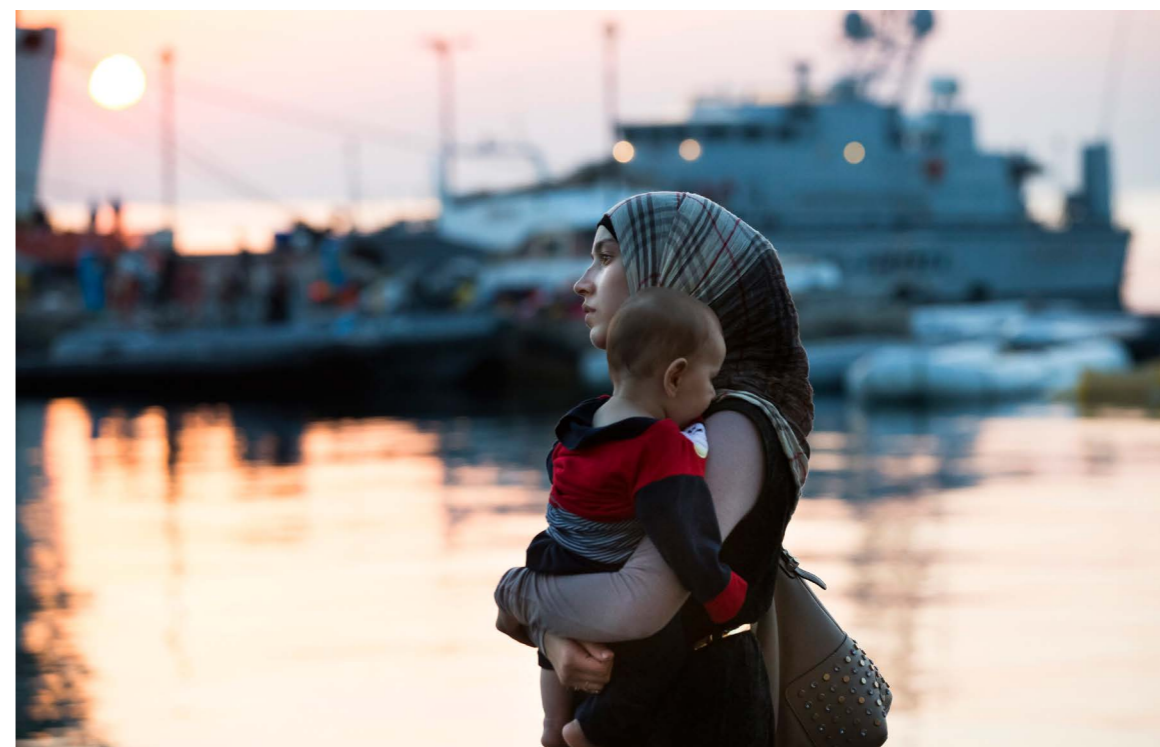
Nová zubní klinika v Beit Šean

Claudia Fierro

Zástupci města Beit Šean společně s vedením ICEJ v srpnu slavnostně otevřeli zubní kliniku pro chudé rodiny, která bude sloužit nejen městu, ale celému okrsku dolní Galileje. ICEJ je hlavním dárcem nově otevřeného centra.

Hospodářská situace v okolí Beit Šean je obtížná: až 30 % obyvatel pobírá sociální dávky a nemůže si dovolit zaplatit řádnou zubařskou péči. ICEJ se zavázalo k podpoře kliniky nejméně po dva roky. Jsme přesvědčeni, že tato iniciativa zlepší životní podmínky místních obyvatel.

3 / 2015

Modlitební most do Turecka

Estera Wieja

Vlétě jsme v centrále ICEJ v Jeruzalémě přivítali mimořádné hosty z Turecka: jednoho z významných pastorů a starostu jednoho z největších tureckých měst s bohatým historickým dědictvím. Z důvodu jejich ochrany nezveřejňujeme jejich jména. Tito dva průkopníci přijeli do Izraele budovat mosty a také získat modlitební podporu pro svou humanitární práci s menšinami v Turecku a s uprchlíky ze Sýrie.

Pastor pochází z kurdské části Turecka. Ke křesťanství jej nejprve přivedla naděje, že jako křesťan by mohl snadněji zemi opustit. Jakmile však začal číst Nový zákon, uvědomil si, že v Písmu nachází odpovědi na mnohé své otázky týkající se Boha i jeho vlastního života. Jeho perspektiva se změnila a nakonec se rozhodl, že bude Pánu sloužit naplno ve své rodné zemi. Brzy poté objevil, jaký postoj má Bůh k Izraeli.

„Je těžké číst Bibli a nemilovat Izrael,“ říká přímo. „Teologie náhrady není přirozená,

někdo vás musí naučit takto smýšlet. Čtěte-li Bibli s prostým porozuměním, musíte pochopit, jaké místo má Izrael v Božím plánu.“

Pastor i starosta mají společnou vizi, že jednoho dne budou menšiny v Turecku – Kurdové, Arméni, Židé a další – žít společně jako přátelé. Starosta začal ve svém městě obnovovat historické památky připomínající bohaté kulturní dědictví. Pomohl opravit více než deset arménských kostelů v Turecku, což je v této zemi něco neslychaného. Doufají, že dalším krokem bude obnova dobrých vztahů mezi Tureckem a Izraelem.

Vloni v srpnu začali pracovat se syrskými uprchlíky, kteří se dostali do Turecka. Místní sbory s pomocí místních kurdských úřadů přijaly mnoho rodin prchajících z válkou rozvrácené země. „U nás říkávame, že rozumíme jeden druhému, protože máme stejnou zkušenost utrpení,“ vysvět-

luje starosta. „Na Blízkém východě se lidé příliš často chovají podle hesla „zabij, nebo budeš zabit“. My tento postoj odmítáme – my chceme život! Musíme proto naše lidi učit, že chceme žít podle zásady, že každý má právo na život.“

Starosta dodal, že chceme-li svobodu a demokracii, musí se týkat také žen. Podle něj v této části světa ženy trpí nejvíce: „Mnoho lidí nechápe, že dokud nebudou mít ženy plná práva, celá naše společnost nebude žít v souladu s lidskými právy.“

Ředitel ICEJ Dr. Jürgen Bühler poděkoval návštěvníkům za jejich svědectví a ujistil je ze strany ICEJ modlitební podporou. „Je pro nás ctí, že jste nás navštívili,“ řekl. „To, co jste nám dnes řekli, se nás hluboce dotýká. Bible nás inspiruje k tomu, abychom milovali všechny lidi, a proto chceme podpořit vás a modlit se za lid v Turecku.“

Klinika bude ordinovat dva dny v týdnu a bude přijímat pacienty, které jim pošle místní sociální odbor.

Mezinárodní ředitel ICEJ Juha Ketola zdůraznil při této slavnostní příležitosti význam partnerství židů a křesťanů pro zlepšování kvality života občanů Izraele. „Povoláním ICEJ je být požehnáním pro lid Izraele. Reprezentujeme více než 80 zemí světa a tento dar berete jako vyjádření lásky a podpory od křesťanů ze všech těchto zemí. Je důležité, že tady děláme společně něco praktického.“

Šavtai Simchi, vedoucí odboru sociální péče města Beit Šean, poděkoval ICEJ za štědrost, která obnovení této kliniky umožnila. „Dříve jsme museli posílat pacienty až do Afuly (vzdálené 70 km). Díky vám máme dnes k dispozici potřebné služby přímo ve městě.“

všechny články na dvojstraně ICEJ AID

SLOVO Z JERUZALÉMA 21

INVESTICE DO BUDOUCNOSTI

ICEJ pomáhá drúzským rodinám Estera Wieja

Drúzové jsou často považováni za uzavřenou skupinu, ale naše zkušenosti v ICEJ ukazují, že patří mezi nejotevřenější a nepohostinnější komunity na Blízkém východě. Nedávno se o tom znovu přesvědčili vedoucí ICEJ z Jeruzaléma, když se vypravili navštívit drúzské vesnice v pohoří Karmel na severu Izraele.

Drúzové jsou velmi hrdí na své izraelské občanství a jejich mladí muži se chlubí nejvyšší mírou náboru do izraelské armády ze všech sektorů izraelské společnosti. Důsledkem toho také je, že jejich rodiny ztratily při obraně státu relativně více synů a otců než jiné skupiny obyvatel. Jedna z prvních věcí, jichž si všimnete při návštěvě každé drúzské vesnice, je úcta, jakou chovají ke svým padlým.

„Od prvního okamžiku bylo zřejmé, jak si váží svých padlých synů,“ řekl výkonný ředitel dr. Jürgen Bühler, který spolu s mezinárodním ředitelem Juhou Ketolou a vedoucí oddělení sociální pomoci ICEJ AID Nicole Yoder uskutečnil kondolenční návštěvu u rodin drúzského policisty a vojáka, kteří přišli o život při dvou nedávných teroristických útocích v Jeruzalémě.

Policista zahynul vloni v prosinci při zásahu v synagoze Har Nof, když ozbrojený terorista masakroval věřící při modlitbě. Zastřelil ho jeden z pachatelů. Zůstala po něm manželka a malá dcera. Manželka se rozhodla studovat na učitelku, aby mohla uživit rodinu. Její šance na nový sňatek je mizivá, protože drúzská kultura je v otázkách manželství velmi přísná. Jejich obyvatel pokoj se proměnil v památník na otce: všude fotografie a služební vyznamenání. Tato mladá vdova si každý den připomíná krutou ztrátu, jež ji postihla.

Padlý **voják** zase zahynul v Jeruzalémě, když arabský řidič úmyslně najel do skupiny nevinných lidí čekajících na tramvajové zastávce, kterou střežil. Zůstala po něm vdova, jež se nyní musí postarat o dvě malé děti. Také ji samotnou čeká nejistá budoucnost, neboť navíc trpí amyotrofií laterální sklerózou (ALS). Když se brali, manžel o této zákeřné nemoci věděl a slavnostně jí slíbil, že se o ni postará. Nyní je však na své postižení i starost o rodinu sama.

ICEJ oběma vdovám poskytla finanční dar a nyní jsme se rozhodli je navštívit, abychom se s jejich obtížnou situací seznámili osobně. Naše pomoc jim přišla velmi vhod. Obě vdovy se rozhodly uctít památku svých mužů tím, že budou investovat do dětí. Finanční dar použijí na stipendium pro vlastní vzdělání a vzdělání svých dětí.

Mladí drúzové touží po vzdělání, ale po absolvování vojenské služby (na kterou se v Izraeli nastupuje po maturitě) se většinou rychle ožení a na vyšší vzdělání už nemají čas, protože se musí starat o své nové rodiny. ICEJ se ve spolupráci se základními školami v severním Izraeli snaží zlepšit jejich vyhlídky na vzdělání už od prvních školních tříd. Nedávno jsme zakoupili pro několik drúzských škol v Galileji počítačové vybavení, tabule a učebnice. Ve všech drúzských školách se vyučuje mimo jiné etika, sociální pomoc a partnerství. Děti, jež doma mluví arabsky, se ve škole naučí hebrejsky a brzy poté i anglicky.

Delegace ICEJ si při své návštěvě prohlédla také několik podpořených škol. Děti připravily speciální program, při němž demonstrovaly, s jakým nadšením se učí jazyky. Následoval hudební program a bohaté pohoštění typickými drúzskými specialitami.

Naše investice do vzdělání v drúzské komunitě si klade za cíl zvýšit počet mladých lidí, kteří získají vzdělání uplatnitelné na trhu práce a kteří po vojenské službě budou pokračovat ve vysokoškolském studiu. Poskytujeme stipendia, která jim umožňují studovat i při péči o rodinu.

„Drúzové jsou vzorným příkladem toho, jak se může menšina integrovat do izraelské společnosti,“ hodnotí své zkušenosti dr. Bühler. „Je to dobrá půda pro investice do budoucnosti Izraele.“

Zdroj: ICEJ AID

DRÚZOVÉ A ŽIDÉ JAKO PARTNEŘI

Z celkového počtu 1,5 milionu drúzů jich dnes žije asi 120 tisíc v Izraeli, další se vyskytují v Libanonu a Sýrii. Patří k nejstarším náboženským a etnickým skupinám na Blízkém východě a jsou proslulí statečností v boji, loajalitou, vysokou sociální soudržností a specifickou vírou, kterou praktikují spíše potajmu.

Podle své vlastní tradice se považují za potomky biblického Jetra, midjánského kněze, který se stal tchánem a rádcem Mojžíše. Žili v jižní části Arabského poloostrova až do rozmachu islámu, který je vytlačil na sever do horských vesnic v pohoří Karmel, Hermon a dalších na rozhraní dnešní Sýrie a Libanonu.

Mnozí považují drúzské náboženství za odvozené z islámu, ale jeho součástí jsou i starší tradice. Na jedné straně žijí drúzové jako komunita úzce pohromadě, na straně druhé se však dobře integrují do každého státu, na jehož území žijí. V Izraeli se tato integrace projevuje mimo jiné nadprůměrnou

ochotou sloužit v armádě, kdy předstihují i židovskou populaci.

Vysocí představitelé státu Izrael pravidelně oceňují loajalitu drúzů a jejich příspěvek obraně státu. Nedávno tak učinili prezident Reuven Rivlin i premiér Benjamin Netanjahu. Rivlin zmínil také biblickou vazbu mezi židovským a drúzským lidem a připomněl i to, že Jetro s Mojžíšem uzavřeli smlouvu, která vytváří mezi oběma skupinami jedinečné pouto platné až do dnešních dnů. Dodal, že si přeje, aby se drúzové integrovali do všech částí izraelské společnosti. Netanjahu zase poslal drúzům poselství pozhřebání, v němž ocenil ducha partnerství, s nímž se podílejí na budování izraelského státu.

Estera Wieja, ICEJ AID

PO ROCE ZNOVU POD STANY

Po loňském úspěšném kempu pro mládež v Galileji jsme letos ve spolupráci s cestovní agenturou Olivetour uspořádali v prvních deseti červencových dnech další mládežnický zájezd do Izraele. Díky příznivé ceně se přihlásili zájemci všech věkových kategorií: z celkových 44 účastníků jich bylo 18 starších 30 let. To však nikomu nevadilo a za deset dnů vznikla dobrá parta. Snad jen ubytování ve stanech někoho překvapilo, ale z reakcí je zřejmé, že pozitivní zážitek z pobytu v Izraeli převážil nad nepohodlím. Velký dík patří Radku Hejretovi za přípravu a vedení a Danielu Haslingerovi z CA Olivetour, který se kromě organizace nadmíru zajímavě zhostil také role průvodce. V roce 2016 plánujeme cestu do Izraele ve dnech 11. – 21. 7. Rádi bychom přitom vyšli vstříc mladým lidem, kteří bez problémů absolvují pobyt pod stanem, i rodinám a starším, kteří jsou ochotni si za ubytování připlatit. Můžete se těšit nejen na návštěvu klasických turistických míst a koupání v několika mořích, ale také na setkání s Izraelci, včetně česky mluvících přeživších šoa, návštěvu hebrejských bohoslužeb, výlety do přírody, přednášky zajímavých osobností atd.

Rezervujte si termín už dnes a sledujte webové stránky ICEJ (www.icej.cz), kde brzy zveřejníme podrobnosti.

ICEJ

VRBA
WETZLER
MEMORIAL

POCHOD PO STOPÁCH HRDINU Z OSVĚTIMI DO ŽILINY

V RÁMCI PROJEKTU
VRBA-WETZLER MEMORIAL

II. ROČNÍK

V srpnu se uskutečnil 130km pochod z Osvětimi do Žiliny, čímž se idea živého památníku dvěma uprchlým vězňům, Rudolfu Vrbovi a Alfrédu Wetzlerovi, zásadně posunula od vize ke skutečnosti. Po prvním zkušebním, ale zcela reálném pochodu v loňském roce (viz Slovo z Jeruzaléma, září 2014) se toho letošního zúčastnila již skoro stovka účastníků z Česka, Slovenska, Polska, Británie, Izraele, USA a Kanady.

Úvodního dne v muzeu Auschwitz a části prvního pochodového dne se dokonce zúčastnila skupina vozíčkářů s doprovodem z Jedličkova ústavu (JÚŠ). Jejich vedoucí Radomír Sedláček pak hodnotil jejich zážitek slovy: „Letošní expedice se velmi vydařila, být v této minimalistické verzi. Běží nám hlavou, jak bychom to mohli tady v JÚŠ udělat, abychom v dalším roce mohli znovu pokračovat.“

Podobně pozitivní dojmy, a hlavně chuť příští rok pokračovat a vzít s sebou kamarády a známé, je typická snad pro všechny, kdo tuto obtížnou trasu zdolali. A to je dobrý základ, aby se naplnil hlavní záměr organizátorů a z pochodu se stala každoročně se opakující tradice, která bude připomínat hrdinský čin slovenských Židů, a hlavně jeho morální poselství pro dnešek. Vždyť Vrba s Wetzlerem neutíkali proto, aby si zachránili život, nýbrž podstoupili riziko, aby se pokusili vyburcovat svědomí světa a zastavit nacistické vraždění, a zejména zachránit maďarské Židy.

Ideu tohoto projektu charakterizoval hned na počátku jeho iniciátor Fedor Gál slovy: „Naší primární motivací je akce. Pochod lidí, kteří myslí, cítí a nechtějí být jenom pasivními svědky. Pochod je pokusem fyzicky kultivovat ducha komunitní soudržnosti různých lidí ve společném zájmu o udržitelnou budoucnost.“ Taková lidé se uprostřed léta vydali na šestidenní putování po cestách i horských pěšinách polsko-slovenského pomezí, bydleli v prostých horských ubytovnách, případně ve stanech, a po cestě opět vytvořili jedinečnou, svobodnou komunitu lidí, kteří vědí, co dělají.

V cíli cesty v Žilině je čekalo odhalení plakety na budově bývalého židovského starobince, v jehož sklepení Vrba a Wetzler sepsali svou podrobnou zprávu o genocidě Židů. V budově Nové synagogy se pak konal program, při němž měli možnost reflektovat své čerstvé dojmy. Vzácným hostem byla první manželka Rudolfa Vrby Gerta, která se dostavila z Londýna, a jeho druhá manželka Robin, která přiletěla z New Yorku. Program doplnila vernisáž výstavy fotografií Jindřicha Buxbauma pořízených při loňském pochodu, příběh právě rekonstruované synagogy a hudební večer s kapelou Mojše Band.

Druhého dne se uskutečnila odborná historická konference, kterou připravili pracovníci Historického ústavu SAV za finanční podpory Claims Conference. Jejím hlavním tématem bylo poukázat na nové historické poznatky týkající se útěků z koncentračních táborů. Vedle všeobecně známého příběhu Vrby a Wetzlera se přednášející věnovali také méně známým uprchlíkům, jako byli Dionýz Lenárd, Ladislav Junger, Czeslaw Mordovicz nebo Arnošt Rosin. Videozáznam těchto příspěvků bude po zpracování umístěn na webu projektu (www.vrbawetzler.eu) a dvojjazyčný sborník vyjde na jaře jako společné dílo HÚ SAV, Nadace Milana Šimečky a ICEJ. Konferenci doplnil ještě odpolední interdisciplinární seminář, na němž zazněly příspěvky o holocaustu Romů, zneužívání psychiatrie v třetí říši a dalších psychologických aspektech holocaustu.

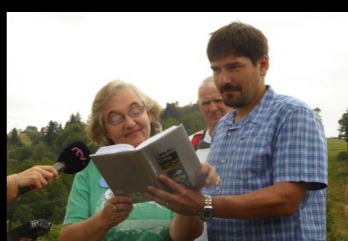
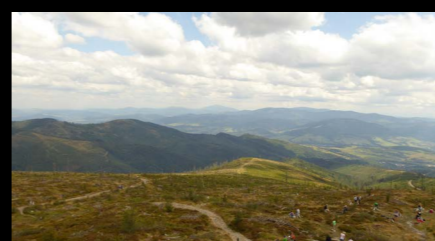
Celý projekt organizačně nese tým ICEJ společně s Fedorem Gálem ve spolupráci s mnoha partnery. Akce v Žilině zorganizoval klub Stanica Žilina-Záriečie, partnerem bylo i polské státní muzeum Auschwitz-Birkenau, neocenitelnou pomoc na polské stra-

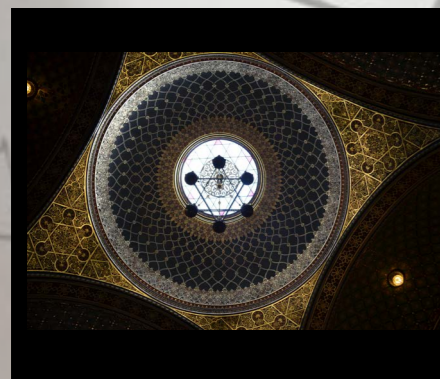
ně organizoval Filip Ostrowski, finančně přispěla Nadace Milana Šimečky. Poděkování za finanční pomoc patří také Nadaci pro rozvoj vzdělání, Nadačnímu fondu obětem holocaustu, židovským obcím v Praze a v Bratislavě, Židovskému muzeu Praha, Česko-izraelské obchodní komoře a v neposlední řadě dárčům z řad jednotlivců.

Akce byla předmětem živého zájmu médií, především na Slovensku. Pozdravné poselství účastníkům poslal také slovenský prezident Andrej Kiska. Práví se v něm mj.: „Ich legendárny útek z tábora smrti je príležitosťou pripomenúť si nielen nepredstaviteľné barbarstvo nacistických zločincov, ale aj odvahu, odhodlanie a solidaritu, vďaka ktorým sa zrodil tento jedinečný pokus vyniesť na svetlo pravdu o hrôzach vyvražďovania. Uchovávanie pamäti v mysliach a srdciach súčasníkov, reflexia vtedajšieho diania nasledujúcimi generáciami na konferencii i na seminári sú mimoriadne dôležité pre spoločenské zdravie. Sme vďační za to, že na poľsko-slovenských hraniciach už stojí památník venovaný tejto udalosti. Životy ľudí zavraždených v koncentračných táboroch už nik nevráti, vaše podujatie však pomáha udržiavať vnímavosť i odolnosť voči dnešným prejavom rasovej, náboženskej či etnickej nenávisťi a neznášanlivosti.“

Příští ročník pochodu se koná 7. – 14. 8. 2016. Podrobnosti budou včas zveřejněny na webu www.vrbawetzler.eu. Poďte také!

ICEJ

BLAZE TĚM, KDO PŮSOBÍ POKOJ...

Mladí Češi, Němci a Izraelci jako vyslanci smíření

Společně se smáli a plakali, muzicírovali i studovali – a společně na sebe nechali působit ty nejtemnější okamžiky z moderní historie svých zemí. Osmadvacet mladých ve věku od 16 – 19 let z České republiky, Německa a Izraele prožilo o letošních prázdninách dva intenzivní týdny v rámci projektu nazvaného „Peacemakers Today“, který svým názvem čerpá inspiraci ze známých Ježíšových slov v kázání na hoře.

Projekt je plodem již několikaleté spolupráce mezi českou a německou pobočkou ICEJ, která začala společnými vzdělávacími cestami pro středoškoláky do Osvětími. Tentokrát jsme přibrali i kolegy z jeruzalémské centrály a zorganizovali výměnný projekt postavený na tezi, že z historie je třeba se poučit.

Podle toho program vypadal a je hodno obdivu, jak se tito mladí lidé zhostili tohoto náročného tématu, s nímž si mnoho dříve narozených nedokáže poradit. První týden strávili v Praze a v Terezíně, setkali se s paní Grozdanovičovou, která je osobně provázela ulicemi bývalého terezínského ghetta a rychle si k mladým našla cestu, a zúčastnili se několika intenzivních seminářů a workshopů v prostorách Židovského muzea v Praze, při nichž byli konfrontováni s vlastními předsudky nebo inspirováni příběhem Přemysla Pittera, jednoho z oněch statečných lidí, kteří se dokázali postavit proti proudu a zachránit pronásledované. Jedním z vrcholů tohoto týdne byla debata s novinářem Petrem Brodem, který ve své životní zkušenosti unikátně spojuje český, německý a židovský živel.

Celý program nebyl ale jenom vážný: prohlídka města, oběd na lodi, společné vaření na studentských kolejích nebo množství her důmyslně připravených Vlastou Khabibullin, vedoucí českého týmu, dalo mladým příležitost pozitivně uplatnit svou energii. Vlastě účinně sekundovala vedoucí německého týmu Sarah Steege a Alexandra Larin z Jeruzaléma.

Jak to vidí mladí

„Jedním z mých největších očekávání bylo, že se dozvím víc o pocitech a dojmech příslušníků ostatních národů, pokud jde o holocaust, a že budu moci jménem svého lidu poprosit o odpuštění“, popisovala svá očekávání na počátku německá maturantka Marie-Sofie Wild. Deborah Kyeremeh přijela sice také z Německa, ale má africké kořeny, a byla proto k nerozeznání od Izraelek etiopského původu, které ostatně měly k tragédii evropského židovstva podobně daleko jako ona: „Moji prarodiče vlastně nemají s německou historií nic společného,“ řekla. „Přesto se i já s těmito dějiny identifikuji, protože je to nyní i část mých dějin.“ Zvláště se jí dotýkala prohlídka Muzea ghetta v Terezíně. „Bylo to tak smutné, každá báseň, každý obrázek byly poznamenány utrpením a smutkem. A nejtěžší pro mě bylo vidět, jak velký potenciál zde byl zničen. Tito lidé, kteří museli zemřít kvůli chorobné ideologii, mohli náš svět tak proměnit, mohli se stát lékaři, profesory a nositeli Nobelových cen.“

Setkání národů

Bylo poznat, že navzdory mládí nebylo pro tuto skupinu složenou ze tří národů snadné začít se bavit na hlubší rovině. Příčinou bylo, že si uvědomovali, jak odlišnou roli hráli jejich příbuzní v době holocaustu. „Němci se za své předky styděli, Češi se styděli, že se rozhodněji nepostavili za spravedlnost a za záchranu Židů, Židé se silně ztotožňovali s utrpením a sami cítili zranění a obavy, že by se něco podobného mohlo opakovat,“ popisuje své postřehy Sarah Steege.

Vedoucí jednotlivých skupin pomáhali svým „ovečkám“ vyrovnat se s těmito pocity nejprve odděleně, nakonec se pak všichni setkali v jednom kruhu a otevřeně komunikovali. Němci vyslovili, jak moc je mrzí, co se stalo, načež Izraelci odpověděli: „Jestliže naši předkové, kteří holocaust přežili, vám dokázali odpustit, jak bychom my mohli odpuštění odmítnout?“ Mnozí tento okamžik popisovali jako průlom. „Stáli jsme v kruhu, ruku v ruce, Němci, Češi a Izraelci. Cítili jsme, jak Boží láska, odpuštění a obnova proměňuje

naše srdce,“ vypravuje Marie-Sofie. Mnozí plakali a prosili přítomné zástupce židovského národa o odpuštění.

Těžké bylo loučení po takto intenzivním týdnu; světým bodem ale byla perspektiva, že se celá skupina za šest týdnů znovu setká, a to v Izraeli. Pro evropské účastníky to byl nepochybně jeden z nejatraktivnějších prvků celého projektu.

Pokračování v Izraeli

I tam je čekalo pokračování v náročných tématech, nejprve však byl prostor na poznání Svaté země. Vzali jsme to opravdu sportovně: první dvě noci pod stany v kempu na březích Galilejského jezera, ve společnosti desítek mladých Izraelců. Okružní jízda s arabským řidičem po místech, kde působil Ježíš, v kombinaci s malou horskou túrou a návštěvou datlové farmy, to vše zakončeno praktickou zkouškou Archimédova zákona v Mrtvém moři. Účastníci viděli vše podstatné, co návštěvník Izraele obvykle absolvuje při poznávacím zájezdu.

Po tomto úvodu se opět ponořili do hlubin historie. Celý den v muzeu holocaustu Jad Va-šem nebyl pouze opakováním historie, nutil stále znovu klást si otázku: Jak bylo něco takového vůbec možné? „Byly chvíle, kdy se mi chtělo plakat. Hodně se mě to dotýkalo, uvědomila jsem si, že lidé jsou schopni zlého, když si myslí, že za to neponesou odpovědnost,“ napsala jedna z českých účastnic. Jinou příležitostí k zamyšlení zase přineslo setkání s arabským křesťanem, který vyprávěl o své životní cestě a o tom, jak v jeho srdci láska zvítězila nad nenávistí. „To je jediná cesta k míru v naší zemi,“ vyprávěl.

Celý svět je zase proti Židům

Nejsilnějším zážitkem ovšem nebyla ani návštěva turistických míst ani sofistikované semináře, nýbrž setkání s přeživšími, kteří bydlí v Haifě v domově sponzorovaném ICEJ. Rozdělili jsme se do skupin, aby se Češi mohli setkat s Židy mluvícími česky a Němci s těmi, jejichž rodným jazykem byla němčina.

Setkali jsme se s paní Judit Rosenzweigovou narozenou v Brně, která nám podrobně vyprávěla svůj příběh. Leckomu v Čechách není neznámý, jedná se o jednu z „hrdinek“ knihy „Děvčata z pokoje L 28“. Druhá skupina naslouchala 95leté Šošaně narozené v Mukačevě, která zdůrazňovala, že „dokud nám vládli Češi, bylo nám dobře“, a i po více než 70 letech recitovala nazpaměť slova české hymny. Na otázku, kdy a jak se dostala do Izraele, se její obličej viditelně rozzářil. Přestože její život nebyl snadný, je tady doma, jen má obavy, když vidí, že celý svět je zase proti Židům.

To bylo možná jedno z nejsilnějších poselství, které si účastníci z návštěvy Izraele odnesli. V závěrečných dotaznících zmiňovali potřebu kritického myšlení: „Když slyšíme něco ve zprávách, musíme se sami informovat, hledat spolehlivé zdroje a provádět poctivé rešerše, abychom si mohli udělat obrázek o tom, co se skutečně děje,“ i důležitost osobní zkušenosti: „Poznali jsme Izraelce a víme, že jsou úplně normální, jako my. Můžeme teď ve třídě říct, že jsou stejní, stejně se baví a nejsou odpovědní za to, co ukazují média.“ Jiná účastnice zase demonstrovala, že poučení pro ni není jen teorie. „Mezi oběma pobyty jsem byla na jiném táboře, a když jsem tam slyšela, jak si někdo dělá legraci z uprchlíků, hned jsem ho zastavila a řekla, že s tím nesouhlasím.“

Lisa Schmid, Mojmír Kallus

Zapomenutá tradice

Dr. Jürgen Bühler

Mezinárodní křesťanské velvyslanectví již 35 let pořádá po celém světě přednášky o Izraeli. V církvích je běžným zvykem, že na konci takového setkání se koná zvláštní sbírka na Izrael. Jsem za to vždy vděčný, ale když čtu Pavlův list Korintánům, napadá mě otázka, zda by apoštol Pavel takovou praxi beze zbytku podpořil.

Círvi v Korintu dal přesné pokyny:

Pokud jde o sbírku pro církev v Jeruzalémě, dělejte to podle pokynů, které jsem dal církvím v Galicii. V první den týdne necht' každý z vás dá stranou, co může postrádat, aby sbírka nezačala teprve tehdy, až k vám přijdu. Až budu u vás, vyšlu ty, které doporučíte, s průvodními listy, aby donesli dar vaší vděčnosti do Jeruzaléma." (1 Kor 16:1-3)

Vidíme tedy, že Pavel, apoštol pohanů, dává církvím pokyn, aby každý týden v rámci pravidelné sbírky oddělili část, která měla být připravena pro chvíli, až Pavel sbor navštíví. Tím měl být zajištěn štědrý dar svatým v Jeruzalémě. Tato pravidelná praxe „dát něco stranou pro Jeruzalém“ dnes patří k patrně nejzanedbávanějším novozákonním zvykům. Hlavní otázka přirozeně zní, zda šlo o časově podmíněný příkaz církvi v Korintu, nebo zda tento pokyn platí i pro jiné církve a také v naší době?

Obecný příkaz církvi

Tento „příkaz“, jež Pavel napsal Korintánům, nebyl určen pouze jim: výslovně zde říká, že „dal pokyny církvím v Galicii“. Navíc z Písma víme, že pravidelné dary pro Jeruzalém patřily k „systematické teologii“, již Pavel učil v každé církvi, kterou založil. Církev v Makedonii musely znát tento princip také, protože Pavel je několikrát chválí, a to zejména za jejich příkladnou štědrost v dávání na Jeruzalém (2 Kor 8:1-7, 9:1-5; Řím 15:25-28).

To znamená, že církve v Galicii (dnešní Malá Asie), Makedonii (Řecko) a dokonce v Římě byly buď osobně, nebo písemně zpraveny o zásadě pravidelně podporovat Jeruzalém. Znali to ve všech sborech, které Pavel založil.

Apoštolské kořeny

Důvodů, proč Pavel takto učil, je více. Především vycházejí z historického apoštolského koncilu v Jeruzalémě, který je popsán v 15. kapitole Skutků. Dozvídáme se tam, že církev uznala a plně podpořila fakt, že Bůh pracuje i mezi nežidovskými národy. Vyslala Pavla, aby mezi pohany působil, jak jej k tomu Bůh povolal. Ale z Pavlova dopisu Galatským vidíme, že důležitou součástí apoštolského učení určeného nežidovským národům byla také podpora Jeruzaléma. „Jen žádali, abychom pamatovali na jejich chudé, a právě o to jsem vždy horlivě usiloval.“ (Gal 2:10)

Většina komentátorů se shoduje, že Pavel i apoštolové měli na mysli chudé v Jeruzalémě. Pavel tedy pilně pracoval na získávání podpory pro ně, přesně tak, jak to Jakub, Kéfas (Petr) a Jan, uznávaní za sloupy církve (Gal 2:9), nařídili.

Další důvod Pavlovy horlivosti získávat požehnání pro Jeruzalém je ještě staršího data. Zdá se, že pravidelná podpora Jeruzaléma byla součástí DNA jeho mateřského sboru v Antiochii, odkud Pavel poprvé vyšel na misijní cestu. V Antiochii církev reagovala na prorockou předpověď, že „po celém světě nastane velký hlad“ (Sk 11:27-30). A jediné místo, které se rozhodli podpořit, bylo Judsko. Sbírkou poslali do Jeruzaléma po Barnabášovi a mladém konvertitovi Pavlovi. Je tedy vidět, že zvyk podporovat Jeruzalém a Judsko byl pro Pavla spojen se zkušeností z jeho prvního sboru v Antiochii.

Pohané jsou dlužníci Židů

Existuje však ještě hlubší, teologický důvod, proč měl Pavel pocit, že je nezbytné, aby věřící z pohanů podporovali Židy v Jeruzalémě. Pavel jej popisuje ve svém dopise do Říma:

„Makedonští a Achajští se totiž rozhodli vykonat sbírku ve prospěch chudých bratří v Jeruzalémě. Rozhodli se tak proto, že i oni jsou jejich dlužníky. Jestliže pohané dostali podíl na jejich duchovních darech, jsou zavázáni posloužit jim zase ve věcech hmotných.“ (Řím 15:26-27)

To je odvážný výrok: církev v Makedonii rozpoznaly, že jsou dlužníky Židů. Tamní věřící něco Jeruzalému dlužili. Pavel ovšem nemá na mysli nějakou finanční půjčku od jeruzalémského mateřského sboru na stavbu budovy v Makedonii. Ne, Pavel hovoří o duchovním dluhu. Makedonští si sami uvědomili, že jsou Jeruzalému duchovně zavázáni, protože od Židů přijali slovo Boží, Mesiáše, smlouvy a mnoho dalšího (viz Řím 3:1; 9:4-5). Proto se jim jevílo jako nanejvýš vhodné oplátit jim toto duchovní požehnání hmotnými věcmi.

Právě tato myšlenka zřejmě Pavla poháněla k horlivosti při získávání podpory pro Jeruzalém kdekoli, kam přišel. Pohané jsou dlužníci Židů. Když od nich přijali tolik duchovního bohatství, je zcela namístě, aby požehnání do Jeruzaléma vraceli. Vidíme tedy, že Pavel měl mnoho dobrých důvodů k tomu, aby motivoval sbory založené v pohanských národech k požehnání Izraeli.

Praktické rady

Pavel byl ve svém přístupu k církvím z pohanů velice přímočarý. Starším v Korintu dal praktickou radu: „Něco odložte stranou“, a to každý týden. Pavel neměl v úmyslu sbor přetížít. Před krátkodobým entuziasmem dával přednost malým krůčkům v delším časovém období. Nešlo však jen o celkovou sumu: toto pravidlo věřícím každý týden připomínalo, že mají být Židům vděční, a to bez ohledu na další programy, důrazy a aktivity sboru. Nebylo to hlavní téma, ale bylo neustále přítomné.

Princip „něco odložit stranou“ se může uplatnit i v jiných oblastech než ve financích. Můžeme odložit něco stranou ve všem, co děláme s Bohem. Při každé modlitbě můžeme chvíli věnovat Izraeli. Hodně na mě zapůsobilo, když mi evangelista Reinhard Bonnke před časem řekl: „Každý týden se s naším týmem modlíme za Izrael.“ Izrael nepochybně nebylo hlavní téma jeho služby, ale každý týden si našel chvíli, aby se za židovský národ přimlouval.

Pokud jsi kazatel, věnuj určitý čas učením o Izraeli, nebo toto téma zmiňuj v kázání. Přesně tak to dělal slavný Charles Spurgeon. V mnohých svých kázáních krátce zmiňoval budoucí obnovu Židů.

Zdroj požehnání

Dovolte mi zakončit svědectvím svého dobrého přítele. Alberto Magno de Sales byl před 12 lety pastorem malého sboru v boli-

vijském Santa Cruz. Dobře si vzpomínám, jak mi poprvé přišel předat dar během slavnosti Stánků v Jeruzalémě. Věděl jsem, že Bolívie je jednou z nejchudších zemí světa, a tak jsem váhal, má-li jeho štědrý dar několika tisíc dolarů opravdu přijmout. Nikdy nezapomenu, jak se milý pastor téměř rozčílil a trval na tom, že peníze přijmout musím. „Nedovolím ti, abys můj sbor připravil o požehnání,“ řekl mi tehdy.

V následujících letech přinášel stále větší dary, protože sbor rostl. Před časem jsem se ho zeptal: „Alberto, jak to děláš, když žijete v tak chudé zemi?“ Jeho odpověď mě překvapila: „Je to prosté,“ řekl, „každý týden v pátek máme sbírku na Izrael, jak radil Pavel, a v neděli je sbírka pro sbor.“

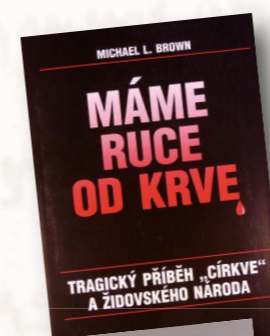
Jeho sbor byl první, u kterého jsem viděl praktickou aplikaci Pavlova učení. Ale ještě zajímavější je vývoj tohoto sboru: Od té chvíle, kdy začali dávat, se růst dramaticky zrychlil. Nedávno mi Alberto řekl: „Dnes z našeho sboru vycházejí přední právníci, profesori a soudci v naší zemi. Bůh nám viditelně žehná.“

Věřím, že Pavel pochopil ještě jeden princip, který ho vedl k zdůrazňování potřeby podporovat Izrael. Věděl, že když sbory budou Izraeli žehnat, Bůh bude na oplátku žehnat jim. Pro Pavla byla podpora Izraele nedílnou součástí obrazu zdravého sboru. Má-li zůstat silný, musí vědět, kde má kořeny a odkud vyšel.

Pojďme se tedy rozhodnout „dávat něco stranou na Jeruzalém“, a to ve všech aspektech našeho konání. Každé o Izraeli, modlete se za něj, zahrňte jej do svých cestovních plánů a také mezi své finanční závazky. Hospodin vám za to zcela jistě požehná.

Dr. Jürgen Bühler je výkonný ředitel ICEJ; přel.: -mk

NABÍDKA HODNOTNÉ TEMATICKÉ LITERATURY ZA ZVÝHODNĚNÉ CENY

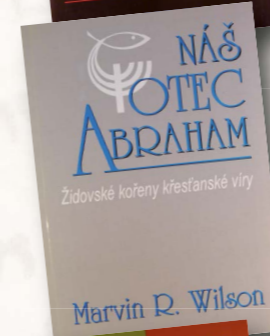

Michael L. Brown

„Máme ruce od krve – tragický příběh církve a židovského národa“

Tato kniha přináší podrobný přehled tragické historie křesťansko-židovských vztahů, od prvních protizidovských výroků a činů církve až po hrůzy šoa. Nevyhýbá se ani zkoumání protiizraelských postojů a protizidovských předsudků mezi dnešními křesťany.

Formát: 15 × 20,5 cm Rozsah: 224 stran Obvyklá cena: 169,00 Kč **Naše cena: 149,00 Kč**

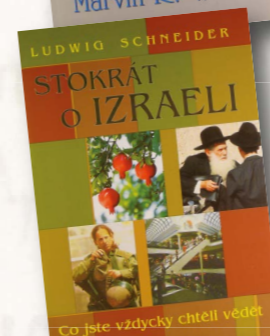

Marwin R. Wilson

„Náš otec Abraham – židovské kořeny křesťanské víry“

Tato kniha velmi podrobně probírá dějiny církve z hlediska vztahu k židovství, seznamuje s podstatou židovského myšlení, navrhuje aplikace vhodné pro dnešní církev. Obsahuje velké množství údajů. Nezbytná pomůcka pro vážné studium, východisko pro dialog s Židy.

Formát: 14,4 × 20,4 cm Rozsah: 380 stran Obvyklá cena: 240,00 Kč **Naše cena: 199,00 Kč**

Ludwig Schneider

„Stokrát o Izraeli – co jste vždycky chtěli vědět“

Tato velmi čtivá kniha přináší sto odpovědí na časté a kontroverzní otázky o Izraeli, zemi i lidech, náboženství i politice. Autor je židovský žurnalista německého původu, který žije více než čtyřicet let v Jeruzalémě a je známý jako vydavatel časopisu „Nachrichten aus Israel“. Své bohaté zkušenosti vtělil do této knížky, která je vhodná pro čtenáře každého zaměření.

Formát: 14,5 × 20,8 cm Rozsah: 68 stran Obvyklá cena: 49,00 Kč **Naše cena: 45,00 Kč**

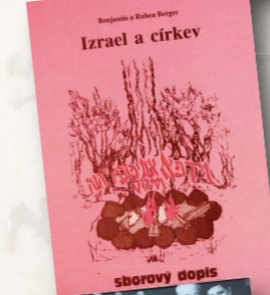

Benjamin a Ruben Berger

„Připravte Pánu cestu – církev Ježíše Krista v poslední době, její příprava a pověření“

Kdo zná trochu Bibli, ví, že probíhající návrat izraelského národa do země otců je jedním z nejpozoruhodnějších znamení času a významným upozorněním na to, že máme chápat naši dobu jako dobu poslední. Cílem knihy je povzbuzení, abychom se vydali na jedinou smysluplnou cestu jednoznačného následování Krista.

Formát: 14,7 × 20,7 cm Rozsah: 52 stran Obvyklá cena: 35,00 Kč **Naše cena: 29,00 Kč**

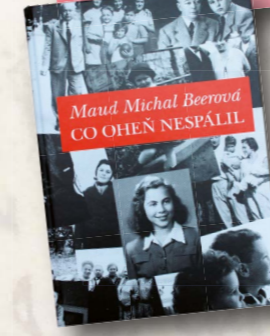

Benjamin a Ruben Berger

„Izrael a církev“

V nezbytném procesu obnovy vztahu mezi církví a Izraelem jsou přednášky bratrů Bergerových nesmírně vítanou pomocí. Pomáhají nám znovu objevit Židy jako ty, kteří jsou Bohu milí, a vedou nás k vděčnosti za Boží plán, jehož pevnou součástí je židovský národ a k němuž jsme mohli být z Boží milosti připojeni i my.

Formát: 14,7 × 20,7 cm Rozsah: 48 stran **Naše cena: 19,00 Kč**

Maud Michal Beerová

„Co oheň nespálil“

Autobiografické vzpomínky židovské rodačky z Prostějova na rodinu, události šoa, pobyt v Terezíně i na nový poválečný život v Izraeli. Čtivá kniha plná zajímavých informací, v níž nechybí četné dobové fotografie.

Formát: 16,3 × 23,5 cm Rozsah: 206 stran **Naše cena: 230,00 Kč**

Objednávky adresujte do kanceláře ICEJ, kde s Vámi domluví podrobnosti:

tel: 272 732 636 (Po–Pá), e-mail: icej@ecn.cz

novinka
v naší nabídce

Magdala,

nové posvátné místo u Genezaretského jezera

Na břehu Genezaretského jezera šest km na sever od Tiberiady byla zahájena stavba dalšího hotelu. Betonové pilíře byly již osazovány nedaleko břehu do země, když památkový úřad pověřil archeologa Arfana Nadžára, aby dohlédl na dodržování zákonů a zjistil, zda je vůbec možné hotel na takové historické lokalitě postavit. Nadžár je muslim a pochází ze vsi Dabburidže na úpatí galilejské hory Tábor. Dvacet let pracoval na vykopávkách a konzervačních pracích v biblické Skythopoli u Bejt Še'anu, která je nazývána izraelskými „Pompejemi“ a byla zcela zničena zemětřesením v roce 749 po Kr.

Zpřístupnit biblickou Magdalu v sousedství rozestavěného hotelu se pro Nadžára stalo „nejnáročnějším životním úkolem“. Vykopal nejen malé přístavní město Magdalu, zvanou řecky Taricheae, ale také antickou synagogu, která svému účelu sloužila již před zničením druhého jeruzalémského chrámu Římany v roce 70 po Kr. Je opravdovou vzácností neboť takto starodávných synagog je zatím známo pouze sedm, např. v Masadě u Mrtvého moře, na hoře Herodion nedaleko Betléma, v Jerichu, v Modiinu na okraji pobřežních plání a v Gamle na Golanských výšinách.

Tyto „synagogy“ neboli „domy shromáždění“ nebyly posvátnými místy, ani nebyly určeny pro bohoslužby. Sloužily jako prostor pro vyučování a shromažďování a byly vybaveny kamennými lavicemi kolem kamenného podstavce pro svitky Tóry. „Každý ví, že tuto oblast navštěvoval Ježíš a že zde také kázal,“ vysvětluje Nadžár. V nedalekém Kafarnaum však lze synagogu z Ježíšovy doby rozpoznat jen v podobě vrstvy černých čedičových kamenů pod pozdější monumentální stavbou z byzantských dob.

Ježíšova kazatelna

V Magdale zničené v roce 68 po Kr. odkryl Nadžár město, jehož ústřední shromaždiště bylo možno přesně datovat podle nalezených mincí. „Jestliže Ježíše ukřižovali v Jeruzalémě v roce 33 a jestliže předtím putoval podle novozákonní zprávy

s učedníky po Galileji, pak je jasné, že kázal i zde v Magdale, a to v této místnosti.“ Nadžár stojí během svého výkladu na místě, kde měl Ježíš při shromáždění kázat dvěma stům lidí.

Skutečný „dar“ znamenal pro archeologa objev „stolu“, vytesaného z kamene do podoby symbolické nápodoby jeruzalémského chrámu, který tehdy ještě stál. Nadžár ukazuje „nejstarší menoru (sedmiramenný svícen) v původní podobě, jež kdy byla nalezena, stejně jako veškeré chrámové náčiní“. Nad tím je v kameni vytesána rozeta. „Ta je symbolem nejsvětější chrámové svatyně,“ říká Nadžár. Mnoho motivů na kameni však pro badatele zůstává hádankou. Podlaha za lavicemi je vyzdobena mozaikou z pestrých kamínek, která kromě meandrů zobrazuje rovněž takovou rozetu.

Nadžár vede návštěvníky k uličce, kde před dvěma tisíci lety stávaly krámky, a vysvětluje: „Magdala se proslavila slanečky.“ Archeologové zde také našli hodně rybích kostí. V každém z pěti stejně velkých krámů lze spatřit kamenné schody k vodní nádrži, odkud se na zpracování ryb čerpala voda. Podle Nadžárových slov se jedná o „spodní vodu z Genezaretského jezera“.

Den po papežově návštěvě v Izraeli v květnu loňského roku vysvětil toto místo latinský patriarcha Jeruzaléma Fouad Twal. Při této příležitosti zde byly instalovány stoly, aby návštěvníci neviděli jen kameny a schody, ale aby mohli mít skutečný zážitek, jak zde v Ježíšových dobách kvetl život i řemeslo.

Kostelík pro poutníky

Nadžárovův výklad doplňuje P. Eamon Kelly, kněz hovořící mnoha jazyky. Provází nás ještě nedokončeným kostelíkem se dvěma sty místy k sezení, v němž je oltář stvárněn jako replika rybářského člunu užívaného na Genezaretském jezeře před dvěma tisíci lety. Byl zhotoven v Německu ze dřeva libanonských cedrů. Mozaiky ve čtyřech kaplích (každá má padesát sedadel pro počet poutníků přivezených autobusem) a především motivy mramorových sloupů jsou věnovány žen-

ským postavám z Bible, mezi nimiž samozřejmě nechybí Marie Magdalská. Vedle Ježíšovy matky Marie zastávala v Ježíšově životě nejdůležitější roli, a jak prozrazuje její jméno, pocházela právě z Magdaly. Nový zákon ji připomíná častěji než leckterého apoštola. Otec Kelly ukazuje sloup, na němž nestojí žádné jméno: „Je věnován všem ženám. Poutnice ten sloup dojatě objímají a nechávají se s ním fotit.“ V blízkosti kostelíka kněz upozorňuje ještě na zbytek starého přístavu.

Při odchodu potkáváme Alžbětu z Fuldy spolu s dalšími dobrovolníky, kteří sem přijeli pomáhat mimo jiné z Jižní Ameriky, Norska, Švédska a Holandska. Otec Kelly mluví ke všem jejich mateřštinou, zatímco si mladí lidé mažou „německý chléb“ cizrnovou pomazánkou a obkládají šunkou a plátkovým sýrem. V uplynulých letech se zde při vykopávkách vystřídalo osm set dobrovolníků z celého světa.

Mikve se spodní vodou

Cestou k vstupní bráně upozorňuje Nadžár ještě na zříceniny domů „zámožných obyvatel Magdaly“. V každém domě se nacházela tzv. mikve, tedy rituální lázeň, již používali zbožní Židé tehdy stejně jako dnes pro obřadní očišťování. „S výjimkou jedné mikve u Kolína v Německu jsou tyto mikve jako jediné na světě napájeny spodní vodou,“ vysvětluje muslimský odborník na židovské zvyky a biblické dějiny.

V kavárničce vybavené stolkem a židlemi pro návštěvníky, kteří přicházejí na výzvědy do nové atrakce u Genezaretského jezera, učí Alžběta malé děti dobrovolníků, jak si na lepenec z tvrdého papíru vytvořit mozaikový obrázek z kamínek, střepů i mušliček...

Ulrich W. Sahn, přel.: Ivana Kultová
Institut Williama Wilberforce

- ▲ Mária Magdaléna od Pietra Peruginy (Palazzo Pitti, Florencie)
- ◆ foto Ulrich W. Sahn
- ▼ Magdala kolem roku 1900

NÁLEZ V TEREZÍNĚ

Eva Strnadlová

O tom, že terezínské půdní prostory ještě zdaleka nevydaly všechna svá tajemství, se znovu přesvědčil místní podnikatel pan Libor Beránek. Když před pár lety jeho stavební firma vyklízela půdu domu číslo 82, našel mezi suťí dva drobné špinavé sešitky. Letmo je prolístoval, usoudil dle jednoho z obrázků uvnitř, že se jedná o deníček skauta, zřejmě z doby ghetta.

Odložil je k jiným svým archiváliím skautské povahy, že se jimi bude zabývat později, až na to bude více času. Ovšem pro jiné věci na ně pomalu, ale jistě zapomněl. Naštěstí ne navždy. Při nedávném úklidu skříně je opět našel a tentokrát se rozhodl, že je důkladněji prozkoumá a navíc si jejich existenci nenechá pro sebe. Zatímco jeden z nich se ukázal být celkem nezajímavým školním sešitem s množstvím vytrhaných stránek, druhý představoval opravdu deník - lépe zápisník - z doby ghetta.

Události nabraly na obrátkách. Již první den, kdy se sešity dostaly do rukou pracovníků úseku kultury terezínské radnice, se podařilo vypátrat pravděpodobnou majitelku. Rozhodující úlohu sehrál při hledání fakt, že do sešitu byl vložen korespondenční lístek zasláný do ghetta Terezín a adresovaný Věře Rosenzweig. Adresa obsahovala dokonce i její transportní číslo Bm 403. Po běžném „vygooglování“ jejího jména jeden z prvních výsledků představoval odkaz na článek o osudech ženy stejného jména za války i po ní, který vyšel v periodiku Terezínské iniciativy (a byl otištěn také ve Slově z Jeruzaléma, květen – červen 2012, pozn. red.). Článek se jmenoval Ostravské rodačky v Izraeli – Cípora, Michal a Věra. Také Věra přijela do Terezína transportem Bm 30. října 1942 z Ostravy.

Vedoucímu úseku kultury Města Terezín panu Lukáši Krákorovi jsem poskytla emailový kontakt na svoji přítelkyni Věru. Poslali jí pár kopií několika stránek ke kontrole se žádostí, zda by mohla potvrdit své autorství. Ta ho k velké radosti všech zainteresovaných, včetně svých rodinných příslušníků v Izraeli, brzy beze vší pochybnosti potvrdila. Následně v Terezíně celý sešit pečlivě list po listu ofořili ve vysokém rozlišení a originál zaslali na adresu majitelky do Izraele. Netrvalo dlouho a Věra si za doprovodu svých nejbližších vyzvedla svůj zápisník na poště v místě svého bydliště. Její dávný zapomenutý sešit se k ní vrátil po neuvěřitelných téměř 70 letech!

30. 1. 1943

Věřím, že jsi zdráva, Věruško, pohromadě se všemi přáteli. Všichni mi velmi chybíte, nejraději bych byla s vámi. Na štěstí mám hodně práce v chorobinci. Zůstaňte zdraví, zdravím všechny. Rita (překlad německého textu – autorka)

Odesílatelka korespondenčního lístku, který rozhodující měrou pomohl nalézt majitelku dávno ztraceného zápisníku, se konce války nedožila. Nevíme, jak přesně Rita Feinerová zahynula. V Terezínské pamětní knize jsem našla o Ritě, její sestře a matce tyto informace: Rita se narodila 5. 12. 1924, sestra Lia 14. 2. 1928 a matka Alice 14. 5. 1895. Do Terezína přijely z Ostravy transportem Df 30. 6. 1943 - tento transport likvidoval židovskou nemocnici v Ostravě-Přivoze. Otec Julius zmizel již dříve po transportu do polského Niska. V ghettu žily všechny tři do 19. října 1944, kdy společně nastoupily do transportu Es směr Osvětim-Březinka (Auschwitz-Birkenau). Zde jejich stopa mizí. Ritě bylo tehdy necelých dvacet let, Lie šestnáct.

Protože jsem se chtěla o rodině dovědět víc, poprosila jsem o další informace paní Libuši Salomonovičovou z Ostravy, která má důležité kontakty a hlavně bohatý archiv ostravských Židů. Podle jejich poznámek se matka za svobodna jmenovala Gesslerová a narodila se ve Sternberku, obě dcery se narodily v Bohumíně. Otec Julius Feiner se narodil v roce 1895 v Děhylově, byl pekař. Jejich poslední bydliště bylo v Moravské Ostravě, Hlavní ulice 64. Otec byl deportován do Niska nad Sanem, zůstal nezvěstný. Po válce na návrh Ing. Richarda Feinera, bytem Praha, Jungmannova 24 (měl i adresu Vodičkova 15) byli Feinerovi Okresním soudem v Moravské Ostravě (spis M 238/47) prohlášeni za mrtvé. Dle rozhodnutí téhož soudu sig. DI 990/47 - pozůstalostním řízením se stal Ing. Richard Feiner jejich dědicem.

Odkud pocházejí fotky sester Feinerových? Před několika lety přijela do Ostravy paní Miriam Halpern roz. Rosse s bratrem Edgardem podívat se, kde před válkou žili. Miriam nyní žije v Izraeli, její bratr Edgard v USA. Po Ostravě je provázeli manželé Libuše a Michael Salomonovičovi.

Dům bezpečně našli. Paní Miriam měla s sebou památníček s fotkami svých kamarádek z předválečné doby. Dovolila paní Salomonovičové, aby si je oskenovala. Podklad nebyl dobrý, památník putoval s paní Miriam z předválečné Ostravy do Anglie, pak do Izraele a po 50 letech opět do Ostravy. Ritina mladší sestra Lia byla před válkou její nejlepší kamarádka.

O Věře Rosenzweig a její rodině toho víme mnohem víc, dokazuje to můj již zmíněný příspěvek ve sborníku Židé a Morava z roku 2006.

Věra dnes žije v mošavu Michmoret v Izraeli, má sedm vnoučat a pět pravnoučat a doufá, že přibudou další. Je velmi hrdá na svou rodinu. Každé dva týdny připravuje pro všechny šabatovou večeři. Navštěvuje kurz malování, univerzitu III. věku, chodí pravidelně cvičit, hraje bridž a ráda cestuje. Snaží se žít aktivně, přestože v dubnu oslavila již své 89. narozeniny.

kalendárium (říjen - prosinec 2015)

Výročí narození významných židovských osobností spjatých s českými dějinami

František R. Kraus
(14. 10. 1903 Praha
– 19. 5. 1967 Praha)
spisovatel, novinář
a redaktor

Působil v „Prager Presse“ „Tribuně“ a v Českém rozhlase. Ve svém literárním díle se věnuje zejména holocaustu v Čechách, otázce existence, viny, údělu a spravedlnosti. Z politických důvodů byla jeho díla až do roku 1989 zakazována a cenzurována. Po okupaci se Kraus stal informátorem odbojové zpravodajské sítě. Tato síť, známá později jako „Schmoranzova skupina“, se zabývala sběrem zpravodajského materiálu především o německé branné moci. Po Schmoranzově zatčení gestapem následovalo i zatčení Krause, byl vyslýchán, krátce vězněn, ale protože mu napojení na Schmoranzovu skupinu nebylo dokázáno, byl propuštěn. V listopadu 1941 byl zařazen do úplně prvního transportu, který šel do Terezína. V Terezíně si vysloužil přezdívkou Mojžíš, protože chodil vždy v čele zástupu. Byl také jedním z vězňů Terezínského ghetta, který pohřbíval zavražděné muže z Lidic. Tento zážitek později popsal v povídce Pohřbíval jsem mrtvé z Lidic. Z Terezína byl transportován spolu se svou manželkou 1. října 1944 do Osvětimi. F. Krausovi se podařil útek z pochodu smrti a dostal se díky partyzánům v dubnu 1945 do Budapešti. Po roce 1948 nastoupil do České tiskové kanceláře a do Československého rozhlasu. Počátkem padesátých let ztratil ze dne na den místo a nesměl publikovat. Kraus proto publikoval pod pseudonymy či cizími jmény.

Hugo Meisl
(16. 11. 1881 Malešov
17. 2. 1937 Vídeň)
fotbalový funkcionář

Pracoval jako bankovní úředník, hrál amatérsky fotbal za „Vienna Cricket and Football-Club“. Více než na hřišti však vynikl v roli organizátora. Stál u zrodu Rakouského fotbalového svazu a jeho vstupu do FIFA, na stockholmské olympiádě působil jako rozhodčí. V letech 1919–1937 trénoval rakouskou fotbalovou reprezentaci. V roce 1925 přišel Hugo Meisl s myšlenkou na pořádání Středoevropského poháru jako první pravidelné mezinárodní klubové soutěže. Po Meislově předčasném úmrtí na infarkt myokardu byla soutěž přejmenována na Meislův pohár, po anšluzu Rakouska se vrátila k původnímu názvu kvůli Meislův židovskému původu.

Gideon Klein
(6. 12. 1919 Přerov
– leden 1945, Fürstengrube)
- pianista, skladatel

Narodil se v moravské židovské rodině v Přerově, studoval hru na piano u profesorky Růženy Kurzové, později u profesora Viléma Kurze a nakonec u skladatele Aloise Háby. V prosinci 1941 byl nacisty deportován do koncentračního tábora Terezín. Mezi jeho díla z těchto let patří hudba pro smyčcové kvarteto, smyčcové trio a klavírní sonáty. Klein v Terezíně vystupoval jako sólový pianista na nejméně patnácti vystoupeních a zúčastnil se také komorních představení. Byl deportován do Osvětimi a poté v říjnu 1944 do Fürstengrube. Jeho dílo bylo ovlivněno Aloisem Hábou, Albanem Bergem a zejména Leošem Janáčkem.

připravuje -sipi-

Maiselova synagoga nově otevřena

Maiselova synagoga v Praze byla postavena v letech 1590-92 na základě privilegia císaře Rudolfa II. Jejím zakladatelem byl primas pražského Židovského města Mordechaj Maisel. Na svou dobu neobyčejný trojlodní chrám v renesančním stylu zbudovali stavitel Juda Coref Herz a Josef Wahl. Do současné novogotické podoby byla obnovena podle projektu prof. A. Grotta v letech 1893-1905.

Synagoga prošla v nedávné době rekonstrukcí. Návštěvníci se mohou těšit na audiovizuální 2D projekci, díky níž se ocitnou přímo v uličkách starého Židovského Města, jak je ztvárňuje slavný Langweilův model Prahy. Kromě bohatství vzácných sbírkových předmětů v novém uspořádání a významovém kontextu si mohou na dotykových obrazovkách prolístat staré hebrejské rukopisy, nahlédnout do historických plánů židovských sídlišť nebo vyhledávat v databázi významných židovských osobností.

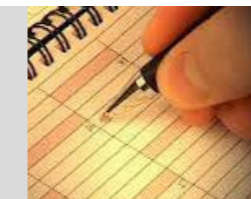
Rekonstrukce nově umožnila proměnit výstavní prostory i v auditorium. Díky tomu se tento prostor stává také místem pro komorní umělecká vystoupení. Například v září zde pod názvem Le-El Elim (Bohu všemohoucímu) proběhl koncert židovské barokní hudby v podání souboru Collegium Musicum Brno a sólistů. V pořadu „Hrdý Budžes: Žid a Čech“, který uváděl publicista a komentátor ČRo Plus Jan Fingerland, hovořila spisovatelka Irena Dousková o tom, jakou úlohu hraje judaismus, židovská identita nebo šoa v jejích románech a v životě její literární postavy Heleny Součkové. Pořad „Jonáš – humor v břiše veleryby“ zase přinesl scénické čtení biblické knihy Jonáš v podání herce Jiřho Pěkného.

Zdroj: Židovské muzeum v Praze

parašot

Datum	Název	Paraša	Haftara
3.10.2015	Sukkot		
10.10.2015	Berešit	Gn 1:1 – 6:8	Iz 42:5-43:10
17.10.2015	Noach	Gn 6:9 – 11:32	Iz 54:1-55:5
24.10.2015	Lech lecha	Gn 12:1 – 17:27	Iz 40: 27-41:16
31.10.2015	Vajera	Gn 18:1 – 22:24	2. Kr 4:1-37
7.11.2015	Chajej Sara	Gn 23:1 – 25:18	1. Kr 1:1-31
14.11.2015	Toldot	Gn 25:19 – 28:9	Mal 1:1-2:7
21.11.2015	Vajece	Gn 28:10 – 32:3	Oz 12:13-14:10
28.11.2015	Vajišlach	Gn 32:4 – 36:43	Ab 1:1-21
5.12.2015	Vaješev	Gn 37:1 – 40:23	Am 2:6-3:8
12.12.2015	Mikec	Gn 41:1 – 44:17	1. Kr 3:15-4:1
19.12.2015	Vajigaš	Gn 44:18 – 47:27	Ezech 37:15-28

do diáře

ŽIDOVSKÉ SVÁTKY:

- 6. – 14. 12. 2015 Chanuka (Svátek zasvěcení)
- 25. 1. 2016 Tu bi-švat (Nový rok stromů)

Tučným písmem jsou vyznačeny svátky přímo ustanovené v Bibli, obyčejným písmem svátky vztahující se k událostem v Bibli zmíněným a kurzívou svátky starší (talmudické) či novější (izraelské) židovské tradice.

Svátky začínají vždy v předvečer uvedeného dne.

Přehledný židovský kalendář pro kterýkoli rok naleznete (v angličtině) na <http://www.hebcal.com/hebcal/>

k modlitbám

NÁMĚTY K MODLITBÁM – PODZIM 2015

Za Izrael

Modlete se za vládu, aby vedla národ s moudrostí a porozuměním: 1 Tim 2:1-2, Přísloví 21:1, 14:34-35.

Modlete se za děti vstupující do nového školního roku a mládež, která letos nastupuje povinnou vojenskou službu.

Modlete se podle Žalmu 122:6 – vyprošujte pokoj pro Jeruzalém.

Za sousední země

Modlete se za moudrost pro západní mocnosti při jejich jednání s Íránem a jeho jadernými ambicemi.

Modlete se za uprchlíky, kteří prchají před vražedným režimem ISIS. Modlete se zvláště za věřící, aby skrze ně Bůh šířil v temnotě světlo.

Modlete se za uklidnění situace v Nigérii, ochranu křesťanů a moudrost pro vládu, aby účinně zakročila proti vrahům z Boko Haram.

Za práci ICEJ

Za pracovníky ICEJ v Jeruzalémě a v dalších zemích, aby přinesli církvím po celém světě aktuální a požehnané slovo.

Aby pracovníci ICEJ získávali i nadále přízeň v očích izraelského národa.

Za nové projekty chystané v příštím roce: aby přinesly účastníkům požehnání, za potřebné finance a Boží vedení pro organizátory.

Výklad a debata na téma aktuální paraši pátek od 18 hodin
s novozákonním zřetelem probíhá každý
v rámci shromáždění Vinice Praha
na adrese Ječná 19, Praha 2.
Moderuje dr.Mojmír Kallus.

Uvádíme rozpis čtení oddílů Tóry - pěti knih Mojžíšových) nazvaný podle prvního hebrejského slova. Haftara (doslova „závěr“) je čtení z dalších částí Tenachu (Staré smlouvy), které vychází z u nás běžné askenázské tradice. Datum se vztahuje vždy k šabatu - sobotě, kdy se daný text čte v synagogách. Šabat stejně jako všechny svátky však začínají již v předvečer uvedeného dne.

Některé internetové adresy pro studium Tóry: The Tanach Study Center (Menachem Leibtag): www.tanach.org, Project Genesis (mnoho různých autorů): www.torah.org, Mesiánské výklady – The First Fruits of Zion: <http://ffoz.org/TorahClub>

Výklady, které v rámci cyklu „Strom života“ zpracovává Mojmír Kallus, si můžete objednat v elektronické formě na adrese: Alena Navrátilová, e-mail: sosna7@volny.cz.

Česká pobočka ICEJ
hledá pracovníka
na částečný úvazek na pozici
Office Manager

Znalost angličtiny slovem a písmem
podmínkou.

Motivační dopis a CV zasílejte poštou
nebo emailem na adresu:
ICEJ, Thomayerova 800/5, 140 59
Praha 4, icej@ecn.cz

Pocta Siru Wintonovi

Spolek Muzika Judaika uvádí na počest sira Nicholase Wintona symfonickou svitu Shalom Winton od hudebního skladatele Jaromíra Vogela, která měla premiéru v roce 2014 v rámci festivalu židovské hudby MAŽIF.

Bude provedena 20. 10. 2015 od 19 hodin v Betlémské kapli v Praze

Obsazení:
rozšířený symfonický orchestr, sólisté, houslový virtuos René Kubelík.

Jaromír Vogel je skladatelem hudby k řadě filmů, televizních inscenací, divadelních her, pohádek, melodramů a muzikálů, několika symfonií, sít a mnoha komorních děl, ale i jediným autorem v České republice, který komponuje ve stylu židovské hudby. V roce 2001 byl za svou tvorbu vyznamenán Diplomem Franze Kafky a Cenou Gustava Mahlera od Evropské unie umění. V roce 2002 obdržel Světovou cenu Antonína Dvořáka udělenou Masarykovou akademií umění, v roce 2006 cenu Euro Pragensis Ars. Od papeže Jana Pavla II. dostal osobní poděkování a pozhnání za Pontifikální preambulum, které mu věnoval při jeho návštěvě Prahy.

Naladte si programy vysílané přímo z Jeruzaléma:

GOD TV
Globální křesťanská televizní stanice GOD TV vysílá pravidelně každý týden 30minutový program ICEJ „Slovo z Jeruzaléma“. Tento pořad produkovaný týmem Mezinárodního křesťanského velvyslanectví v Jeruzalémě obsahuje biblické zamyšlení a zajímavosti z izraelské země. Program je vysílán v angličtině. Konkrétní vysílací časy i záznamy odvysílaných pořadů najdete na www.god.tv.

DAYSTAR
Televizní pořad ICEJ REPORT se vysílá každou neděli v 12:30 SEČ v rámci programu „Israel Now News“ na stanici Daystar TV, www.daystar.com.

FRONTPAGE JERUSALEM
ICEJ produkuje každý týden rovněž rozhlasový pořad v angličtině, který lze pod názvem Frontpage Jerusalem poslouchat na www.frontpagejerusalem.com.

Jak nás můžete podpořit

Naše práce je financována z dobrovolných příspěvků a darů. Zveme vás, abyste se připojili k naší celosvětové službě a stali se podporujícími členy ICEJ.

V České republice
Členský příspěvek na rok 2015 je stanoven na 500 Kč a v této ceně je obsaženo zasílání časopisu Slovo z Jeruzaléma po celý rok (čtyři čísla).

Pokyny pro zasílání příspěvků:
název účtu: Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém, Thoamayerova 800/5, 140 59 Praha 4 - Krč
č. ú. 3747 530 257/0100, Komerční banka Praha 2.
Specifický symbol: vaše členské číslo (je přidělováno po první platbě a naleznete je na obálce se zasílaným časopisem). Variabilní symbol (VS): slouží k rozlišení účelu příspěvku či daru. Pro členský příspěvek uveďte číslo 113.

Úplný seznam aktuálně podporovaných projektů naleznete na stránce www.icej.cz/ceska_pobocka/jak_se_zapojit

Na Slovensku
Každému, kto nám v roku 2015 pošle členský príspevok vo výške aspoň 20 euro, budeme zasielať časopis Slovo z Jeruzalema. Pre členský príspevok na rok 2014 použijte VS 106.

Pokyny pre zasielanie príspevkov:
č. účtu: 1297160551/0200, VÚB Bratislava
Špecifický symbol: vaše členské číslo nájde na adresnom štítku obálky alebo vám ho zašleme požiadanim na info@icej.sk
Variabilný symbol: pomôže vám odlišiť rôzny účel darov, ich zoznam nájde na www.icej.sk/article/podpora.

ICEJ Slovensko, Ševčenkova 9, 851 01 Bratislava, www.icej.sk, www.facebook.com/ICEJSlovakia

INZERUJTE U NÁS!

KONTAKT:
icej@ecn.cz, tel.: 272732636

Městské divadlo Mladá Boleslav, Kultura města Mladá Boleslav a. s., Muzeum Mladoboleslavsko, Klinika Dr. Pírka a Infocentrum Mladá Boleslav vás srdečně zvou na

DNY IZRAELE V MLADÉ BOLESLAVI

5. října 2015 a 6. října 2015
DANIEL HASLINGER – IZRAEL
historie, náboženství, politická situace, zvyky, svátky a mýty přednáška pro studenty středních škol - zadáno Gymnázium Dr. Josefa Pekaře Mladá Boleslav, Střední zdravotnická a VOŠZ Mladá Boleslav Střední průmyslová škola Mladá Boleslav, Integrovaná střední škola Mladá Boleslav

14. října 2015
ZA OPONOU – MIKVE
neformální setkání diváků a novinářů s tvůrci inscenace přímo na jevišti, uvádí: Petr Mikeska a Pavel Khek 16.00 – Velká scéna MDMB, vstupné: zdarma

15. října 2015
VEČER TŘÍ ŠOŠAN
o inscenaci Mikve, Izraeli a cestě autorky do Mladé Boleslavi účinkují: Hadar Galron, Iva Janžurová, Karolina Frydecká, Jana Štěpánová aj. 18.00 – Velká scéna MDMB, vstupné: 100 Kč

16. října 2015
BESEDA S HADAR GALRON
nejen o inscenaci Mikve beseda s izraelskou autorkou v anglickém jazyce - zadáno Gymnázium Dr. Josefa Pekaře Mladá Boleslav, Střední zdravotnická a VOŠZ Mladá Boleslav

16. října 2015
WINTONOVY VLAKY V MLADÉ BOLESLAVI
vernisáž výstavy fotografií zachycující příběhy převážně českých židovských dětí kurátorka: Olga Menzelová-Kelymanová 17.00 – Klinika Dr. J. Pírka Mladá Boleslav výstava trvá do konce ledna 2016

16. října 2015
TANCEM PROTI NÁSILÍ
vernisáž výstavy fotografií dokumentaristky a fotografky Jarmily Štukové 18.30 – Výstavní síň Městského divadla Mladá Boleslav vystoupení taneční skupiny Paprsek Plzeň výstava trvá do 11. prosince 2015

16. října 2015
MIKVE
premiéra hry izraelské autorky Hadar Galron pod záštitou Velvyslanectví Státu Izrael v České republice režie: Petr Mikeska 19.00 – Velká scéna Městského divadla Mladá Boleslav vstupné: 280, 250 a 220 Kč (další reprízy: 22. 10. v 19.00 hodin, 27. 10. v 19.00 hodin, 29. 10. v 18.00 hodin)

22. října 2015
NOACH – vokální soubor pod vedením doc. Tomáše Novotného
hebrejské písně a klezmerová hudba 19.30 – Sbor českých bratří Mladá Boleslav vstupné: 120 Kč, předplatitelé MDMB po předložení průkazky 60 Kč

ŽIDOVSKÉ TRADICE A ZVYKY NA MLADOBOLESLAVSKU
výstava unikátních předmětů ze sbírek Židovského muzea v Praze a dalších institucí Muzeum Mladoboleslavsko, Hrad 1 – Staroměstské náměstí, Mladá Boleslav vstupné: 40 Kč dospělí, 20 Kč děti výstava trvá do 1. listopadu 2015

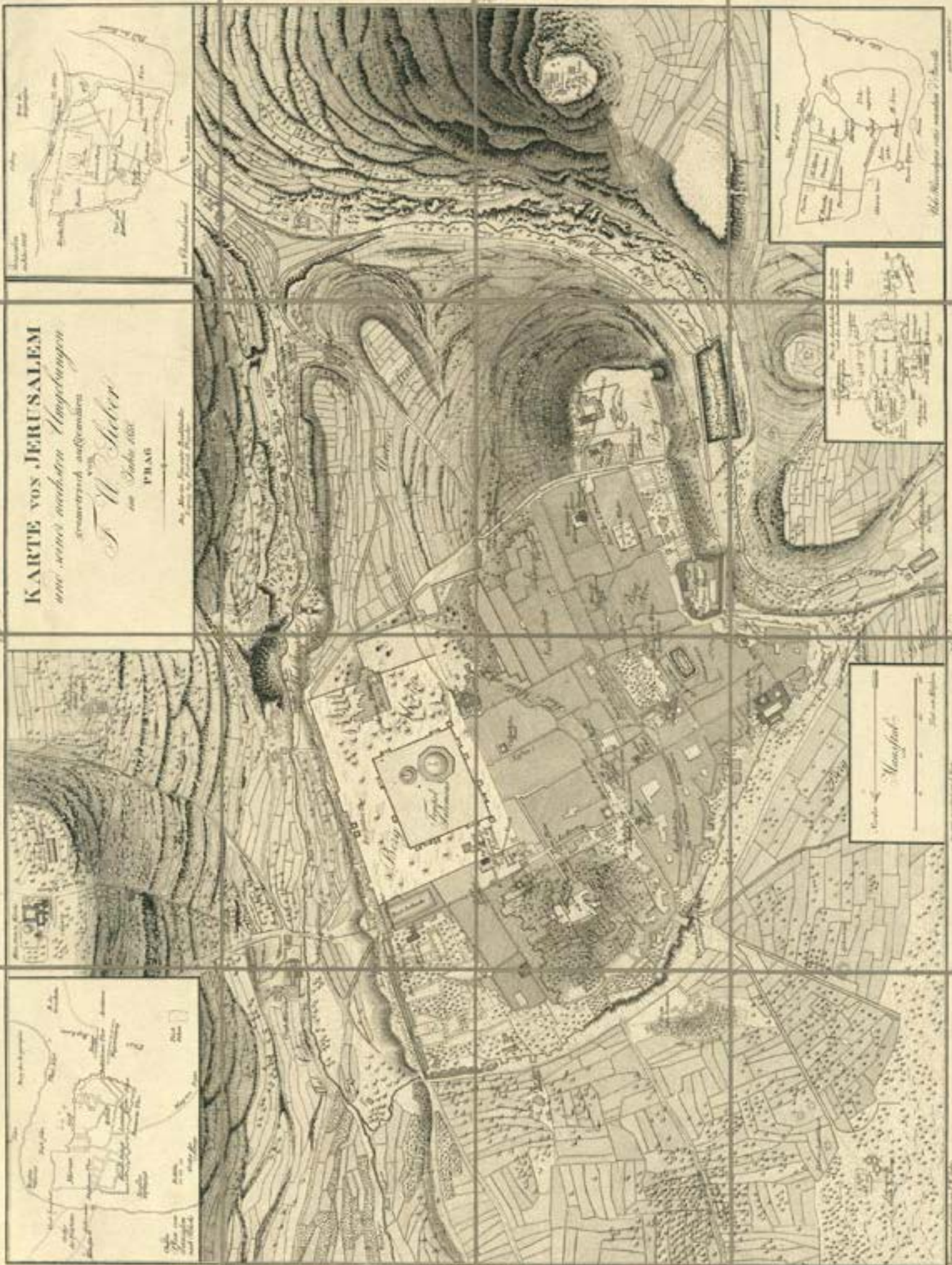
ORGANIZÁTOŘI: MDMB MĚSTSKÉ DIVADLO MLADÁ BOLESLAV, Kultura města Mladá Boleslav

STÁLÍ PARTNEŘI MDMB: ŠKODA, DoBa, SKOENERGO, JOSYMA MB, BOSPOR, PROMUS, MINISTERSTVO KULTURY

PARTNEŘI DNŮ IZRAELE: ISRAEL, SAPHO, KOUPELNY OD CESKEHO VYROBCE, KOZA NA ÚTESU, KVĚTINÁŘSTVÍ KVÍTEK, Kvetá Eichlerová Václava Klementa 846 Mladá Boleslav, PROJEKTA - VÍDELANA ZDRAVÉ VÝŽIVY, OLIVETOUR, TANEČNÍ SKUPINA PAPERSEK

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI: BOLESLAVSKÝ deník, Signál rádio, Kest Delta, 1. Prvníboleslavsko, OVO Z JERUZALÉMA, Lidia

Zřizovatelem MDMB je Statutární město Mladá Boleslav

KARTE VON JERUSALEM
nach seiner neuesten Umgebungen
geometrisch aufgenommen
von F. W. Sieber
im Jahre 1818
PRAG
Verlag von Neureuter Buchhändler
in Prag und Leipzig

Autor: Sieber, Franz Wilhelm

Titul: Mapa Jeruzaléma a blízkého okolí [cartographic material] / geometrisch aufgenommen von F.W. Sieber im Jahre 1818. ins reine gezeichnet von J. Wach. gestochen von J. Stoetzel

Tisk: Prag and Leipzig : Martin Neureuter Buchhaendler with Friedrich Fleischer, [1823]

Velikost: 438 x 584 mm.

Poznámka: 1. mědirytina, 2. převzato z: Sieber, Franz Wilhelm, Reise von Cairo nach Jerusalem. Prag und Leipzig, 1823, first edition